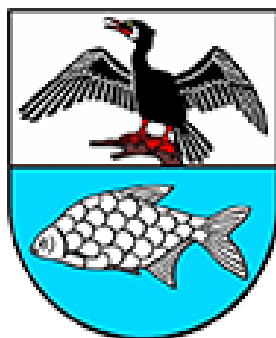

Strategia Rozwoju

Sołectwa

Gajewo

Gmina Giżycko

Gajewo, listopad 2021 r.

Spis zawartości Strategii

Spis zawartości Strategii	2
1. Wprowadzenie	3
2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.....	5
2.1. Położenie	5
2.2. Rys historyczny	8
2.3. Ludność.....	10
2.3.1. Migracje.....	14
2.3.1. Bezrobocie	15
3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW.....	17
3.1. Zasoby przyrodnicze.....	17
3.2. Turystyka i dziedzictwo kulturowe.....	21
3.2.1. Turystyka.....	21
3.2.2. Zabytki	22
3.2.3. Pomniki przyrody.....	23
3.3. Infrastruktura społeczna	24
3.3.1. Edukacja.....	24
3.3.2. Ochrona zdrowia.....	27
3.3.3. Świetlica wiejska	27
3.3.4. Pomoc społeczna.....	28
3.3.5. Organizacje pozarządowe	31
3.3.6. Budżet sołecki	33
3.4. Infrastruktura gospodarcza.....	33
3.4.1. Podmioty gospodarcze.....	33
3.4.2. Działalność rolnicza we wsi Gajewo.....	34
3.5. Nieruchomości.....	37
3.6. Infrastruktura techniczna	37
3.6.1. Sieć wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa i energetyczna	37
3.6.1. Sieć elektroenergetyczna oraz telekomunikacyjna	39
3.6.2. Gospodarka odpadami	41
3.6.3. Komunikacja drogowa.....	42
3.7. Inwestycje w sołectwie Gajewo	43
3.7.1. Zrealizowane projekty	43
3.7.2. Planowane inwestycje	46
4. WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO	51
5. DIAGNOZA POTENCJAŁÓW I BARIER ROZWOJOWYCH GAJEWA.....	61
5.1. Analiza SWOT.....	61
5.2. Cele strategiczne i operacyjne.....	63
5.3. Podsumowanie.....	66
6. EWALUACJA I MONITORING	70
7. Spis tabel, wykresów, rysunków	72
7.1. Źródło danych	73

1. Wprowadzenie

Każda strategia miejscowości w swoim spisie treści posiada pierwszy punkt nazwany „Wprowadzenie”. Autorzy opracowań mniej lub bardziej kreatywnie piszą kilka zdań zaczynających się od słów: przyszłość, rozwój, konieczność, inicjatywa itp.

W czasie zbierania materiałów do Strategii Rozwoju Sołectwa Gajewo otrzymaliśmy list od grupy mieszkańców „małej ojczyzny” zafascynowanych miejscem, w którym żyją, sąsiadami i przyjaciółmi, z którymi się codziennie spotykają. Po krótkim namyśle podjęliśmy jedyną, dobrą decyzję. Najlepszy wstęp do strategii napisali sami mieszkańcy Gajewa. Przecież jest to strategia dla nich samych i miejsca, w którym egzystują.

Jako mieszkańcy wsi Gajewo mający na względzie przyszłość naszej „małej ojczyzny”, chcielibyśmy przekazać obraz miejscowości Gajewo naszymi oczami oraz kilka zdań inspiracji i komentarza dla twórców Strategii Rozwoju Sołectwa Gajewo, jej potencjalnych odbiorców i wszystkich, którzy chcą poznać naszą miejscowość nieco bliżej i mają na względzie jej dobro.

Przybliżmy trochę historii i wspomnień na temat Gajewa. Otóż ta miejscowość istnieje bardzo dawno. O niej wspomina książka wydana przez Pana śp. Grzegorza Białuńskiego – naszego historyka, który opisał w niej dzieje naszych terenów.

W latach 50 tych – wieś – obecnie Sołectwo Gajewo było „Gromadą” powiatu Giżycko.

W tych powojennych latach ogrom Polaków, repatriantów, wracał na Ziemie Odzyskane, między innymi na tereny dzisiejszego woj. warmińsko – mazurskiego. Nasze miejscowości zasiedlały rodziny z dziećmi, otrzymując często gospodarstwa rolne.

Dzisiaj już wielu z tych ludzi nie żyje. Zostały pokolenia dzieci, wnuków i prawnuków, które przejęły te gospodarstwa. Do chwili obecnej prosperują i to z dobrym wynikiem. Uprawiane jest zboże, ziemniaki, trwa hodowla trzody chlewnej, kur, indyków itp. Na ziemiach, na których działają młodzi rolnicy, stawiane są nowe domy mieszkalne. Tereny Gajewa w ciągu wielu lat bardzo się zmieniły – nowoczesne budynki gospodarskie, obojsca, wprowadzono do użytku nowy sprzęt i wiele zmian technicznych.

Sołectwo Gajewo jest bardzo rozległe. Ludzie młodzi, z miasta, budują nowe domy, przeprowadzają się z rodzinami. W związku z tym stale doprowadza się tu wodę czy kanalizację.

Należy wspomnieć oczywiście o firmach, które są ulokowane na terenie Gajewa. Są to firmy dobrze działające i współpracujące z naszym sołectwem od dłuższego czasu.

W naszym Gajewie mieszkańcy prężnie działają i to w różnych dziedzinach życia. Naszym przedstawicielem jest Sołtys, który już od 10 lat piastuje to stanowisko.

Strategia Rozwoju Sołectwa Gajewo

Dzięki wspólnym działaniom i chęciom mamy co roku Dożynki, podczas których Gajewo trzy razy zajęło I miejsce w konkursie na najpiękniejszy wieniec dożynkowy w Gminie. Organizowane są spotkania integracyjne, wyjazdy do innych miejscowości, rejsy statkiem czy też wspólne ogniska. Co roku odbywają się także Mikołajki dla naszych dzieci, połączone z zabawą, paczkami oraz świętym Mikołajem, a to dzięki funduszowi sołeckiemu, jak również sponsorom, którzy nas co roku wspierają.

Nasz Sołtys został doceniony przez mieszkańców Gajewa – wygrał konkurs na najlepszego sołtysa w Gminie Giżycko, a także zwyciężył w głosowaniu na Super Sołtysa w województwie warmińsko – mazurskim.

Na terenie Sołectwa funkcjonuje **Koło Gospodyń Wiejskich „Niezłe Ziółka”**, zrzeszające wyjątkowe kobiety, pełne zaangażowania i pasji, które łączą piękne tradycje z nowoczesnością. Ich specjalnością jest tworzenie naturalnych kosmetyków i herbat z produktów ekologicznych i samodzielnie zebranych ziół. Niewątpliwie przyczynić im trzeba także laur doskonałych wypieków. Członkinie KGW towarzyszą Sołectwu podczas dożynek czy festynów. Ich kreatywność i inicjatywy przysparzają nam powodów do dumy.

Dzięki naszemu zapalowi działamy również w Parafii św. Maksymiliana Kolbe w dzielnicy „Wilanów”. Współpraca z mieszkańcami Wilanowa, Antonowa i Pierkunowa, doprowadziła do utworzenia Grupy Teatralnej przy Parafii. Organizowane są święta parafialne, połączone z dożynkami, marsze „Trzech Króli”. Na wzgórzu św. Brunona odbyło się kilkakrotnie „Misterium Męki Pańskiej”, przy współudziale mieszkańców Gajewa. Również dzięki wszystkim ludziom, a także władzom gminy, które to dbają o gminne sołectwa, działamy i chcemy działać dla naszej wspólnoty, także chrześcijańskiej.

Wspomnieć należy również o budowie kościoła w dzielnicy Wilanów w Giżycku. W latach 1985 - 1986 rozpoczęto budowę. Mnóstwo mieszkańców dzielnicy, ale także okolicznych wiosek, włączyło się w to działanie. Gospodarze ze wsi używali swojego sprzętu, transportu, ciągników do przewożenia materiałów budowlanych. Często też w budowie kościoła brali udział dziadkowie, babcie, którzy przyprawiali do pomocy swoje wnuki. Dziś wnukowie działają prężnie w parafii, mimo tego, że mieszkają na wsi. Kościół jest naszą wspólnotą, pomimo położenia w mieście.

We wsi Gajewo nie mamy na tę chwilę szkoły. Najbliższa placówka jest w mieście, ale i ona jest wspólna „bo wszystkie dzieci nasze są”.

Tu jest nasze życie, praca, dobro sąsiedzkie, tu rosną i wychowują się nasze dzieci, wnuki, przyszłe pokolenia naszego Sołectwa.

Gajewo się rozrasta, rozwija, mimo to mieszkańcy utożsamiają się ze wsią i uznają ją jako swoją „małą ojczyznę”

2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

2.1. Położenie

Wieś Gajewo to wieś położona w województwie warmińsko-mazurskim, powiecie giżyckim, Gminie Giżycko, w Krainie Wielkich Jezior Mazurskich. Leży w odległości ok. 15 km od Miłek, ok. 22 km od Rynu, ok. 24 km od Węgorzewa.

Rysunek 1 Położenie na mapie Polski

Źródło: <http://encyklopedia.warmia.mazury.pl/index.php/Gajewo>

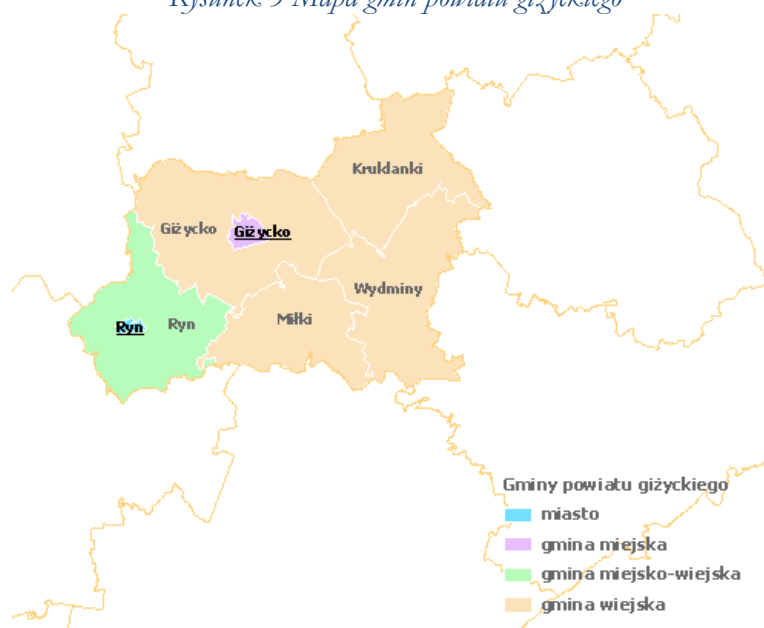
Województwo warmińsko-mazurskie pod względem powierzchni zajmuje czwarte miejsce w Polsce. Obszar województwa wynosi 24,2 tys. km², co stanowi około 7,7 % powierzchni kraju. Użytki rolne stanowią 54% powierzchni województwa, 29% zajmują lasy, 6% wody, a 8% drogi i tereny zabudowane. Województwo ma mniej niż średnio w Polsce ziemi użytkowanej rolniczo, a znacznie więcej wód i nieużytków.

Rysunek 2 Położenie na mapie województwa warmińsko-mazurskiego
Źródło: <http://encyklopedia.warmia.mazury.pl/index.php/Gajewo>

Powiat giżycki - powiat znajdujący się w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego. Siedzibą powiatu jest Giżycko. Powiat graniczy z powiatami kętrzyńskim, węgorzewskim, goldapskim, oleckim, elckim, piskim i mrągowskim. W 2002 z części obszaru utworzono powiat węgorzewski. Powiat giżycki zajmuje powierzchnię 1120 km². (Źródło: <http://encyklopedia.warmia.mazury.pl/>) W skład powiatu giżyckiego wchodzi: gmina miejska Giżycko, gmina miejsko-wiejskie: Ryn, gminy wiejskie: Giżycko, Kruklanki, Milki, Wydminy, miasta: Giżycko, Ryn.

Rysunek 3 Mapa gmin powiatu giżyckiego

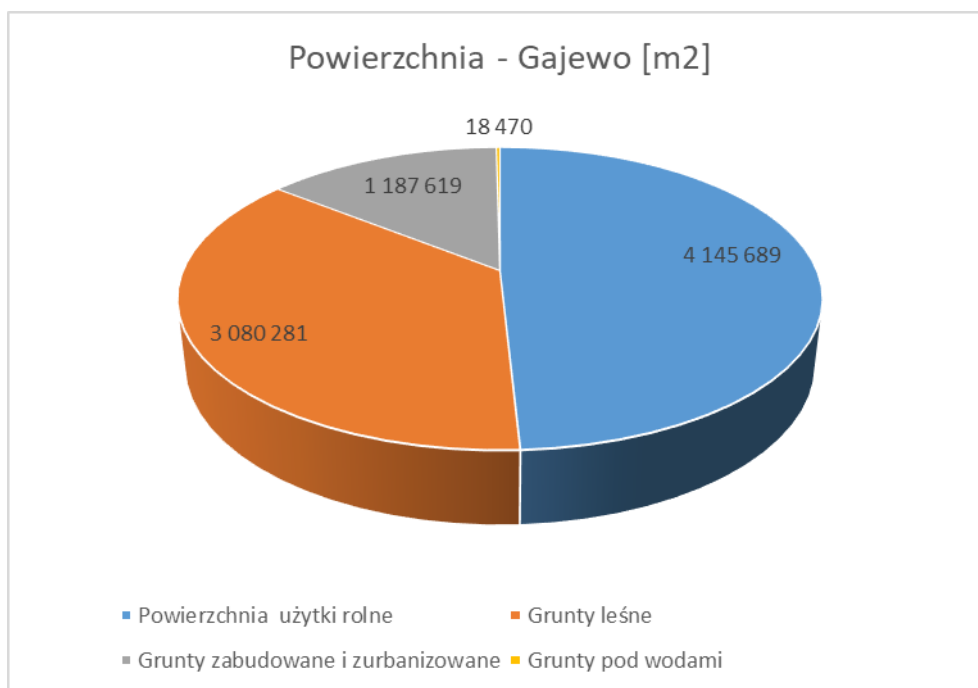
Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/>

Gmina Giżycko jest to gmina wiejska położona we wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w północnej części powiatu giżyckiego. Siedziba gminy znajduje się w Giżycku. Gmina Giżycko jest gminą rolniczo-turystyczną, usytuowaną na szlaku Wielkich Jezior Mazurskich. O pięknie i atrakcyjności gminy stanowią lasy i wody jezior, m.in.: Niegocin, Kisajno, Dejguny, Dobskie, Tajty, Kruklin, Boczne i Tryd oraz urozmaicona, polodowcowa rzeźba terenu. Tereny gminy stwarzają doskonale warunki do uprawiania turystyki oraz sportów wodnych i lodowych. Na jej jeziorach odbywają się różnorodne regaty żeglarskie, a na jeziorze Niegocin od lat organizowane są mistrzostwa Polski i Europy w żeglarstwie lodowym.

W skład Gminy Giżycko wchodzi sołectwa: Antonowo, Bogacko, Bogaczewo, Bystry, Doba, **Gajewo**, Grajwo, Guty, Kamionki, Kap, Kozin, Kożuchy Wielkie, Kruklin, Pieczonki, Pierkunowo, Soldany, Spytkowo, Sterławki Małe, Sulimy, Szczybały Giżyckie, Świdry, Upałty, Upałty Małe, Wilkaski, Wilkasy, Wronka, Wrony.

Charakterystyka wsi Gajewo:

Powierzchnia ogółem	8 432 059 m ²
Powierzchnia użytki rolne	4 145 689 m ²
Grunty leśne	3 080 281 m ²
Grunty zabudowane i zurbanizowane	1 187 619 m ²
Grunty pod wodami	18 470 m ²

Wykres 1 Charakterystyka powierzchni – m2
Źródło: dane własne Gminy Giżycko

2.2. Rys historyczny

Gajewo – AbbauLötzen, Grünhof w XVIII wieku był majątkiem ziemskim, powstałym na włókach i wchodził w skład obszaru miasta Giżycka. Na początku XIX wieku majątek przekształcono w odrębną jednostkę administracyjną. Po stu latach znowu został włączony do obszaru miejskiego i ujęty łącznie z Giżyckiem w 1939 r.

Po I wojnie światowej majątek ten uległ parcelacji.

Po II wojnie światowej gmina Giżycko była częścią powiatu giżyckiego w województwie olsztyńskim. Utworzono sołectwo, które obejmowało osady: Imionki i Zameczek. Miejscowość w latach 1945-1946 została całkowicie wyludniona i zdewastowana. Wtedy zagospodarowali ją i zasiedlili przesiedleńcy z Wileńszczyzny. Osady te w latach 1954-1972 należały administracyjnie do Gromadzkiej Rady Narodowej w Giżycku, a potem były podległe Urzędowi Gminy w Giżycku. W latach od 1954 do 1957 roku w Gajewie miało siedzibę Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej, które następnie zostało przeniesione do Giżycka.

W 1954 roku dokonano reformy administracyjnej państwa i na mocy Ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych istniejące dotychczas gminy zastąpiono gromadami. Organ Władzy Państwowej na terenie gromady była Gromadzka Rada Narodowa a organem wykonawczym było Prezydium. GRN funkcjonowały do 1972 roku i zostały zlikwidowane na mocy ustawy z dnia 29 listopada 1972 roku o utworzeniu gmin i zmianie ustawy o radach narodowych.

W 1973 roku, w wyniku wprowadzenia w życie ustawy o utworzeniu gmin i zmianie ustawy o radach narodowych, przywrócono w Polsce podział państwa na gminy, a wraz z nim reaktywowano gminę Giżycko.

Historia Lasu miejskiego

We wsi Gajewo jest *Las miejski*, który charakteryzuje się bogatą historią.

Został nadany mieszkańcom Giżycka wraz z prawami miejskimi w 1612 r. W tamtych czasach prawie każde miasto otrzymywało w pobliżu swoich posiadłości las na własne potrzeby, głównie celem pozyskiwania drewna na opał i budowę domostw oraz innych zabudowań. Wielkość nadanego lasu określono na 4 łany, tj. około 67 hektarów. Rozciągał się on między miastem, drogą do Świdra, a Spytkowem i Sulimami. Władze miejskie zatrudniały leśniczego, który zajmował się gospodarką leśną. Do pomocy miał strażników i wartowników. W zamian za służbę otrzymywali oni drewno na opał za darmo, dopiero w połowie XIX w. zamieniono to na rekompensatę pieniężną. Las nazywano Dębowy Las (Eichenwald), dopiero w 1858 r. rada miejska przyjęła obecną nazwę Las Miejski (Kmmereiwald).

Lasem gospodarowano racjonalnie. Czasem zdarzały się jednak nieprzewidywalne wydarzenia, jak np. w styczniu 1818 r. Wówczas w całej okolicy szalał potężny orkan, który zrujnował podobno aż 3 łany lasu. Utrzymanie lasu kosztowało w sumie budżet miasta wiele wysiłku (wpływy na ogół nie równoważyły wydatków poniesionych na jego utrzymanie), a przy tym miasto posiadało jeszcze 14 łanów (tj. około 235 ha) koło wsi Jeziorowskie w Puszczy Boreckiej. Ostatecznie zdecydowano więc pod koniec XIX w. o sprzedaży wszystkich terenów leśnych miejscowemu nadleśnictwu. Ważne przemiany w wyglądzie lasu miejskiego nastąpiły właśnie u schyłku XIX w., kiedy

opracowano plany jego zagospodarowania. Wiązało się to z gwałtownym rozwojem ruchu turystycznego i możliwością udostępnienia uroków lasu i okolic rzeszom turystów. W 1891 r. zbudowano na wzgórzu "Wilhelmshöhe" (dzisiaj Imionecka Góra, po lewej stronie szosy do Węgorzewa) wieżę widokową wysoką na 20 m. W tym samym roku towarzystwo na rzecz upiększania miasta zbudowało promenadę do lasu miejskiego oraz liczne - oznakowane - trasy spacerowe. Odwiedzający miasto na krótko przed I Wojną Światową słynny polski krajoznawca Mieczysław Orłowicz uznał wycieczkę na wzgórze Wilhelma za najpiękniejszą trasę. Jego opis warto zacytować w całości: "Droga wiedzie przez ul. Węgorzewską [Angerburger Str., dzisiaj al. 1 Maja], przy której stoi gimnazjum [dzisiaj liceum]. Niedaleko za nim zaczyna się krótsza ścieżka dla pieszych do lasu miejskiego, zaopatrzona w ławeczki, wzdłuż której ciągnie się aleja lipowa [Waldalee, dzisiaj Daszyńskiego]. Między nią a gościńcem stoi kaplica katolicka [dzisiaj kościół Chrześcijan Baptystów]. Idąc gościńcem przy kilometrze 3,5 spotykamy drogowskaz, wskazujący zbaczającą na lewo drogę na najwyższe wzniesienie okolicy Giżycka, wzgórze Wilhelma, na którego szczycie wznosi się 20 m wysoka wieża widokowa, której galeria znajduje się 190 m n.p.m., a 74 m nad poziomem sąsiednich jezior. Z wieży widać dokoła obszar 60 km², a widok obejmuje całą wschodnią część Mazur, widoczną stąd, jak gdyby na mapie. [...] Obok wieży gospoda. Na sąsiednich wzgórzach las miejski. Za wzgórzem Wilhelma zbacza w głąb lasu biało znaczone ścieżka turystyczna (Höhenweg). Postępując nią zwiedzamy najpiękniejsze partie lasu, w którym mieszają się drzewa szpilkowe i liściaste. Po godzinie drogi dochodzimy do strzelnicy. Wrócić stąd można do gościńca drugą, cokolwiek krótszą ścieżką turystyczną zwaną Talweg. Obie ścieżki łączy ścieżka środkowa (Mittelweg, czerwone znaki), która mija ładne ustronie leśne. Strzelnica leży nad ładnym stawem, prowadzą stąd promenady do kilku stawów, które mają specjalne urządzenia dla hodowli karpia. Przy strzelnicy restauracja, w której w lecie po południu gra muzyka. Niedaleko wzgórza Wilhelma przy gościńcu stoi malownicza willa "Waldschlösschen". Dla powrotu do miasta ze względu na piękne widoki wskazana ścieżka, biegnąca od wzgórza Wilhelma grzbietem wzgórz."

Opis ten w pełni oddaje urok tego miejsca w tamtych czasach. Z okazji świąt a nawet każdej niedzieli, zwłaszcza wiosną i latem, sunęły aleją lipową (Waldalee) do lasu miejskiego całe rodziny. Można było wziąć udział w konkursie o króla kurkowego, wypić piwo, zjeść lody, a także wysłuchać muzyki, czy to orkiestry wojskowej czy to chóru giżyckiego pod batutą dyrektora szkoły chłopięcej (obecna jedyńka) Maxa Schimkata. Fakt jednak, że były to coraz częściej (od 1933 r.) imprezy organizowane w duchu narodowo-socjalistycznym.

Wieża widokowa została wysadzona w powietrze przez wojska niemieckie jeszcze w początkach pierwszej wojny światowej (1914 r.), aby zlikwidować dogodny dla Rosjan punkt obserwacyjny. Po pierwszej wojnie światowej postawiono natomiast naprzeciw strzelnicy, po drugiej stronie największego stawu karpiego, pomnik poświęcony poległym żołnierzom niemieckim z 82 królewskiego pułku Artylerii Polowej. Pomnik przedstawiał na wysokim prostopadłościennym cokole dwóch przykucniętych artylerzystów. Autorem jego był artysta z Pieniężna Georg Fugh.

(Źródło: Grzegorz Białuński, <http://albmpolski.pl/arttykul/Las-miejski/46/231> - cytowane na stronie Gminy Giżycko pod adresem: <https://ugg.pl/cms/22092/-gajewo>)

W 2000 roku utworzono ścieżkę przyrodniczo-edukacyjną „Las miejski”, składającą się z dwóch zróżnicowanych tras. Krótsza (około 2 km długości) przeznaczona jest dla dzieci i dostosowana formą przekazu dla najmłodszych. Trasa druga, o długości około 3 kilometrów, przeznaczona jest dla młodzieży i dorosłych. Przedstawia ona bardziej złożone zagadnienia gospodarki leśnej, nauk

przyrodniczych i ekologii. Trasy zostały wytyczone przez bardzo atrakcyjne pod względem zróżnicowania biologicznego tereny leśne, częściowo wokół śródleśnych stawów.

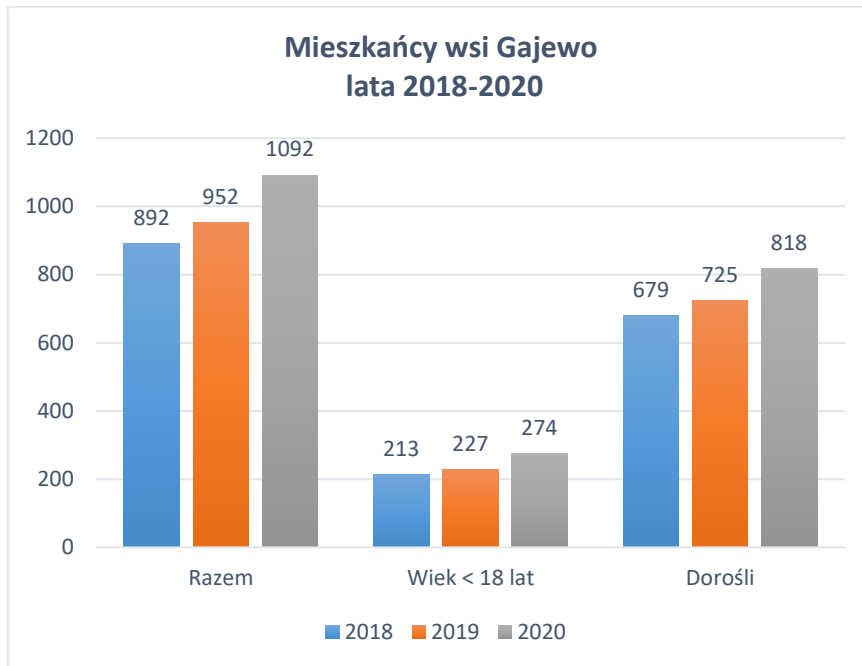
2.3. Ludność

Gmina Giżycko w 2020 roku liczyła 8 629 mieszkańców, z czego 49,6% stanowią kobiety, a 50,4% mężczyźni. W latach 2002-2020 liczba mieszkańców wzrosła o 14,8%. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,3 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski (*Źródło: GUS, 31.XII.2020 https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Gizycko*)

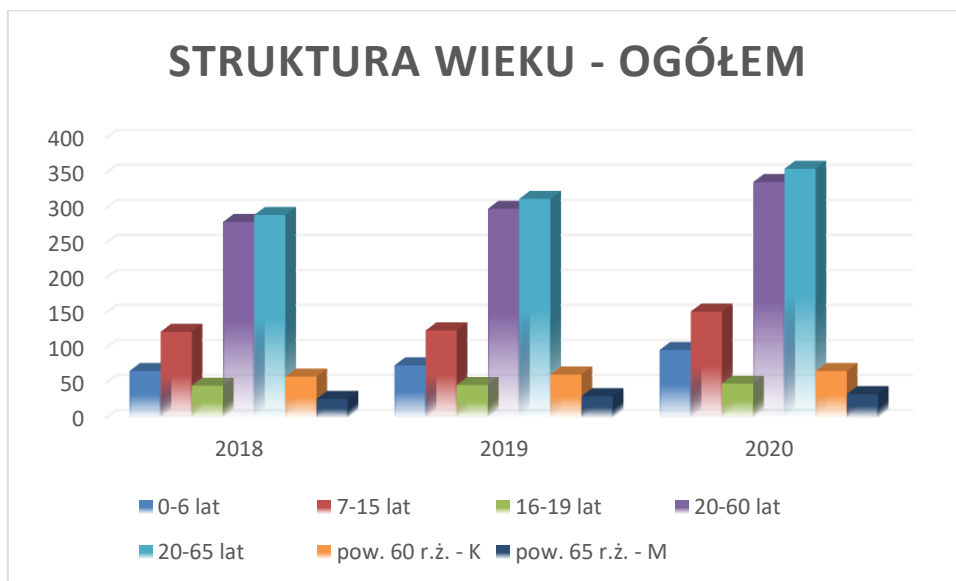
Na przestrzeni lat również ilość mieszkańców wsi Gajewo stale rosła. W latach 1998-2020 liczba mieszkańców wzrosła o **90,4%**.

Wieś Gajewo na chwilę obecną (dane z 31 grudnia 2020 roku pochodzące z Zestawienia informacyjnego o osobach z bazy Rejestru Mieszkańców) liczy 1092 mieszkańców, z czego 50,37% to kobiety.

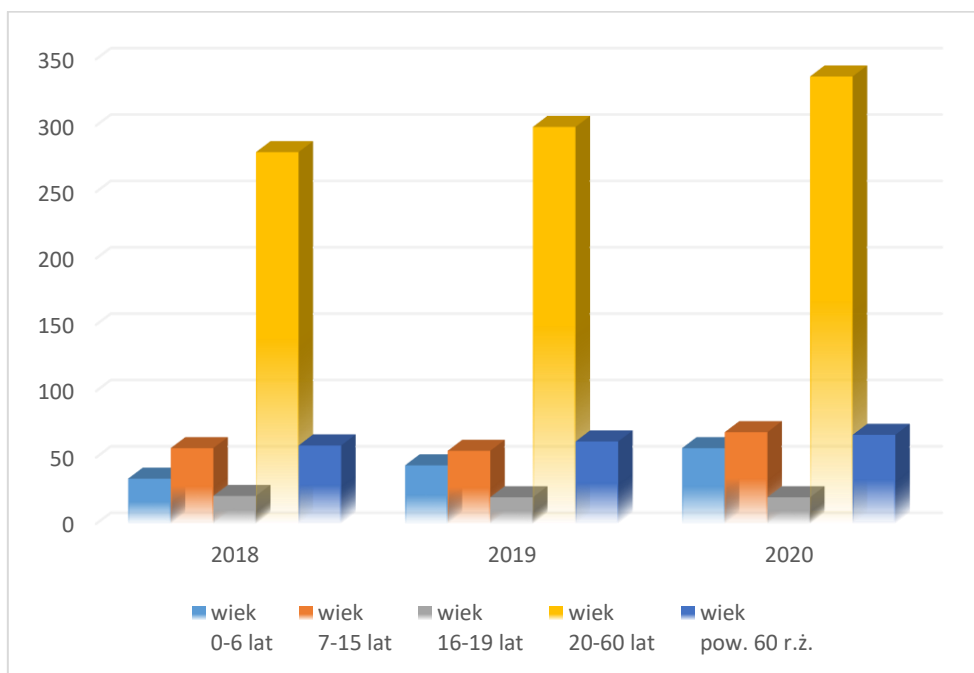
Struktura wiekowa mieszkańców obecnie kształtuje się w sposób następujący: 63,90% mieszkańców wsi Gajewo jest w wieku od 20 roku życia do 60 (kobiety) i 65 (mężczyźni), osoby w wieku produkcyjnym. 9,64% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Na 100 osób w wieku produkcyjnym we wsi Gajewo przypada 49,4 osób w wieku nieprodukcyjnym. Ten wskaźnik obciążenia demograficznego jest więc znacznie mniejszy od wskaźnika dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz znacznie mniejszy od wskaźnika obciążenia demograficznego dla całej Polski.

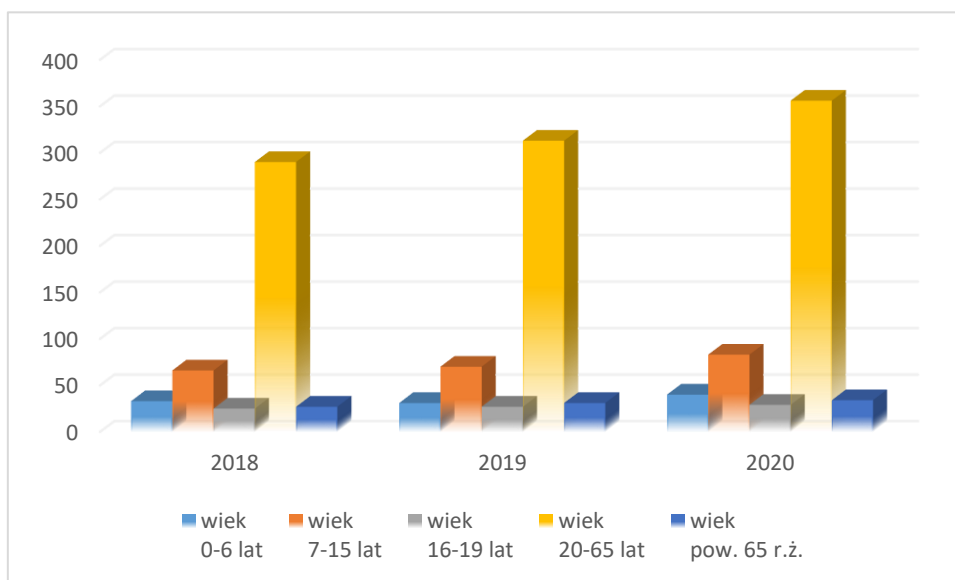
Wykres 2 Struktura wiekowa wsi Gajewo

Wykres 3 Struktura wieku mieszkańców z podziałem na poszczególne przedziały wiekowe

Wykres 4 Struktura wiekowa mieszkańców wsi Gajewo - kobiety

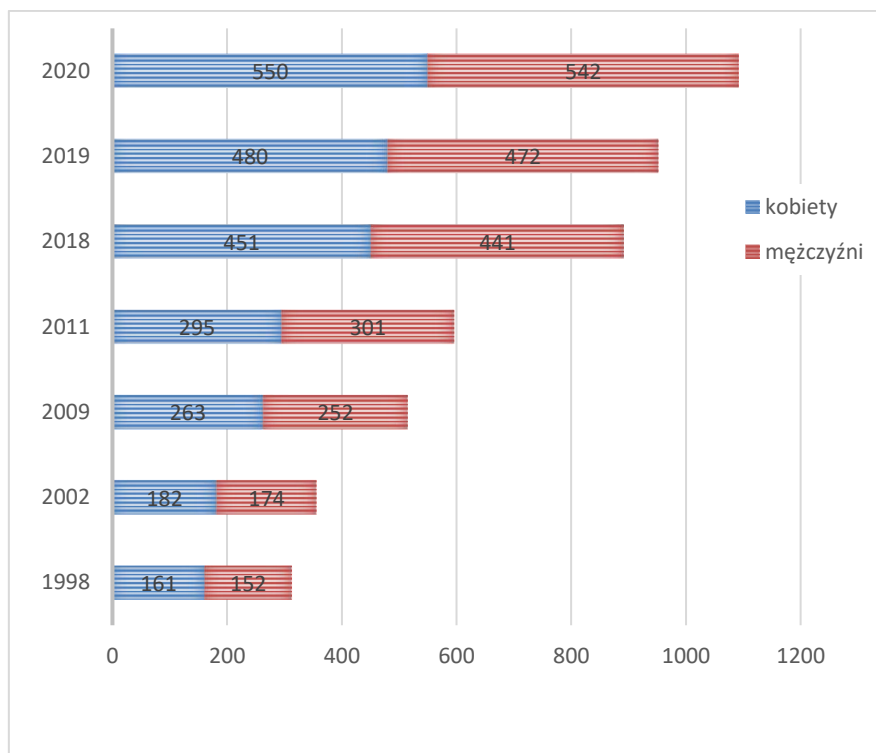

Wykres 5 Struktura wiekowa mieszkańców wsi Gajewo - mężczyźni

Źródło dla Wykresów 2 – 5: Opracowanie własne na podstawie Zestawienia informacyjnego o osobach z bazy Rejestru Mieszkańców

Wskaźnik feminizacji, zwany także współczynnikiem feminizacji, określa, ile kobiet na danym terenie przypada na 100 mężczyzn. We wsi Gajewo zwiększył się w porównaniu do 2011 roku i wynosi 101,5. W 2020 (stan na 31.12.2020, dane GUS) wśród mieszkańców wsi było 550 kobiet, co stanowi 50,37% ogółu społeczeństwa. Dla porównania dynamiki zmian w liczbie mieszkańców w 2011 roku wieś liczyła 596 mieszkańców, z czego 49,5% stanowiły kobiety, a 50,5% mężczyźni. Współczynnik feminizacji w miejscowości Gajewo w 2011 r. wynosił 98 i był mniejszy od

współczynnika feminizacji dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz mniejszy od współczynnika dla całej Polski

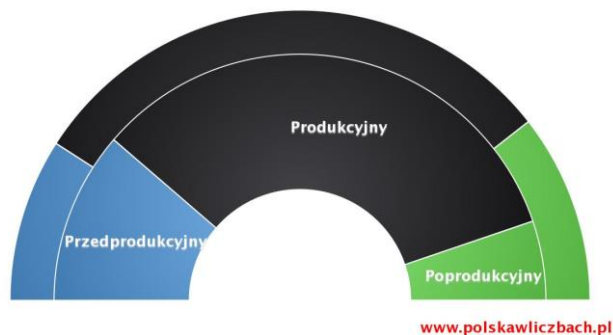
Wykres 6 Populacja – wieś Gajewo

Źródło - <http://www.polskawliczbach.pl> oraz Zestawienie informacyjne o osobach z bazy Rejestru Mieszkańców

Dla porównania zgodnie z danymi historycznymi w 2011 roku 66,9% mieszkańców wsi Gajewo była w wieku produkcyjnym, 22,7% w wieku przedprodukcyjnym, a 10,4% mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Na 100 osób w wieku produkcyjnym wśród mieszkańców wsi Gajewo przypadało 49,4 osób w wieku nieprodukcyjnym. Ten wskaźnik obciążenia demograficznego jest więc znacznie mniejszy od wskaźnika dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz znacznie mniejszy od wskaźnika obciążenia demograficznego dla całej Polski.

Produkcyjne grupy wieku, 2011

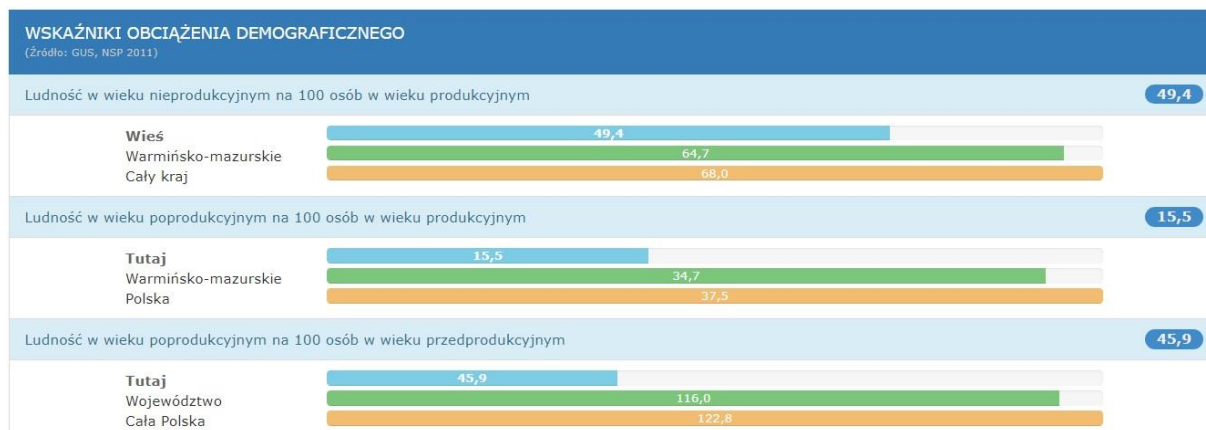
(Źródło: Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań, NSP 2011)

Wykres 7 Produkcyjne grupy wieku

Źródło: Dane z GUS, <http://www.polskawliczbach.pl>

W porównaniu do całego kraju oraz województwa warmińsko-mazurskiego we wsi Gajewo wskaźnik obciążenia demograficznego kształtował się na następującym poziomie:

Wykres 8 Wskaźniki obciążenia demograficznego

Źródło: Dane z GUS, <http://www.polskawliczbach.pl>

2.3.1. Migracje

Życie w mieście traci walor atrakcyjności, a coraz więcej do zaoferowania ma wieś – taki wniosek można wyciągnąć z najnowszych statystyk GUS dotyczących liczby mieszkańców Polski. Trend traktowania jako centrum życiowego terenów wiejskich (wsi) położonych w bliskiej odległości od aglomeracji miejskiej w których pracujemy jest trendem wznoszącym obserwowalnym od kilkunastu lat. Tylko w ubiegłym roku z polskich metropolii przeniosło się na wieś 49 tys. mieszkańców.

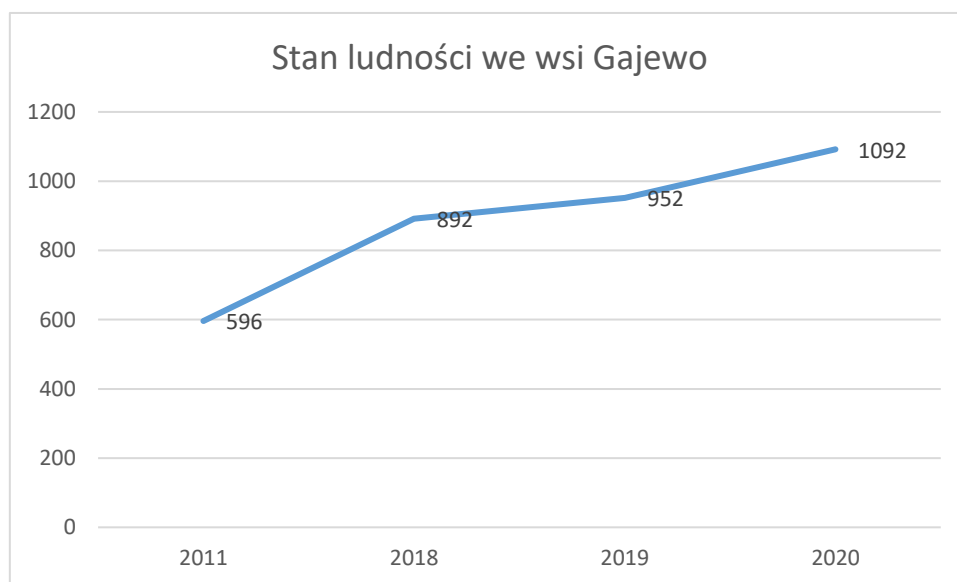
W Polsce migracje wewnętrzne – w 2020 r. ponad 385 tys. osób (o 83,3 tys. mniej niż rok wcześniej) zmieniło miejsce stałego zamieszkania przeprowadzając się do innej gminy, a także ze wsi do miasta lub odwrotnie (w ramach gminy miejsko-wiejskiej). Od kilkunastu lat, w wyniku migracji wewnętrznych tereny wiejskie zyskują nowych mieszkańców – w 2020 r. dodatnie saldo dla wsi wyniosło ponad 39 tys. osób. Zdecydowana większość migrantów przemieszczała się w ramach swojego województwa, tylko co czwarty zmienił województwo zamieszkania.

Zmiana miejsca zamieszkania wynika między innymi z aspektu ekonomicznego, z uwagi na fakt, że poza obszarem miejskim z reguły są niższe ceny zakupu nieruchomości. Motywacją do zmiany miejsca zamieszkania jest też poprawa komfortu życia, który dają mniejsze miejscowości, a rozwój motoryzacji i infrastruktury rozwiązują problemy związane z dotarciem do pracy w centrum miasta.

Ponadto w obecnej sytuacji z jaką zmagają się cały świat – pandemia COVID-19 mieszkańcy żyjący na wsi mają większy komfort i poczucie bezpieczeństwa.

Na tej tendencji zyskują obszary wiejskie położone w niewielkiej odległości od metropolii i dobrze z nią skomunikowane. Jest to proces, który należy zaakceptować i uznać, że na trwale wpisuje się każdego dnia w życie społeczeństwa.

Znakomitym przykładem tego procesu jest Gajewo, gdzie w ciągu ostatnich 10 lat widać tendencję stałego wzrostu liczby ludności, czego dowodem jest przyrost liczby mieszkańców o 496 osób.

Wykres 9 Liczba ludności we wsi Gajewo

Źródło – opracowanie własne, na podstawie danych z GUS, Zestawienia informacyjnego o osobach z bazy Rejestru Mieszkańców.

2.3.1. Bezrobocie

Według stanu na 31 grudnia 2020 stopa bezrobocia dla powiatu giżyckiego wynosiła 10,7% dla województwa wynosi 10,1%.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Giżycku na dzień 31 grudnia 2020 r. **286** mieszkańców Gminy Giżycko było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne (w tym 53 osoby z prawem do zasiłku), z czego:

- 52,44 % osób bezrobotnych stanowiły kobiety (150 osób, w tym z prawem do zasiłku – 27 kobiet),
- 47,55% mężczyźni (136 osób, w tym z prawem do zasiłku- 26 mężczyzn).

Liczba osób z niepełnosprawnościami zarejestrowanych w PUP jako bezrobotne – 19 osób.

Tabela 1 Aktywność osób bezrobotnych

Wyszczególnienie	2019	2020
------------------	------	------

Liczba bezrobotnych z terenu gminy, którzy wzięli udział w różnych formach aktywizacji zawodowej	90	61
Liczba bezrobotnych z terenu gminy, którzy podjęli pracę niesubsydiowaną	231	188

Opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej (wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem):

Tabela 2 Wskaźnik bezrobocia

Rok	Wskaźnik
2015	62%
2016	52%
2017	50%
2018	45%
2019	36%
2020	42%

Opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Powiatowy Urząd Pracy w Giżycku nie prowadzi rejestru danych statystycznych dla poszczególnych miejscowości gminy Giżycko dotyczących liczby osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne.

3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW

3.1. Zasoby przyrodnicze

Region Warmii i Mazur obejmuje obszary o wybitnych walorach przyrodniczych, unikatowych w skali europejskiej, na które składają się: bogata flora i fauna, liczne jeziora, urozmaicona rzeźba terenu oraz duże kompleksy leśne o charakterze puszczy. Znajduje się tu 20% krajowej powierzchni rezerwatów przyrody. Co więcej, wysoki odsetek powierzchni województwa (53%) stanowią obszary prawnie chronione (96 rezerwatów przyrody, 8 parków krajobrazowych, obszary chronionego krajobrazu). Średnia dla kraju wynosi 31%.

Cechy te sprawiają, że województwo warmińsko – mazurskie to bardzo atrakcyjny turystycznie obszar. Region ten jest powszechnie znany jako Zielone Płuca Polski, charakteryzując się stosunkowo niskim poziomem uprzemysłowienia.

Rejon gminy Giżycko znajduje się w środkowej części Pojezierza Mazurskiego, w Krainie Wielkich Jezior Mazurskich. Kraina ta zajmuje powierzchnię około 1 730 km², znajdując się w obniżeniu pomiędzy: Pojezierzem Mrągowskim od zachodu i Pojezierzem Elckim od wschodu. Od północy graniczy z Krainą Węgorapy, od południa zaś z Równiną Mazurską. Gmina Giżycko, podobnie jak cała Kraina Wielkich Jezior Mazurskich, posiada unikalne zasoby przyrodnicze. Na terenie gminy znajdują się obszary objęte różnymi formami ochrony. Są to między innymi: obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, rezerваты przyrody, pomniki przyrody, użytki ekologiczne.

WODY

Ważnym elementem różnorodności krajobrazowej gminy Giżycko są wody powierzchniowe, ponieważ decydują o funkcjonowaniu i bogactwie ekosystemów. Cechuje je także duże znaczenie społeczne i gospodarcze. Stanowią one blisko 25% powierzchni gminy. Teren gminy charakteryzuje się występowaniem obszarów źródłiskowych i krótkich cieków o niewielkich przepływach oraz bogactwem jezior. Jeziora są dominującym elementem hydrograficznym. Charakteryzują się łagodnymi brzegami i nierównym dnem. Zajmują one wszystkie większe obniżenia powierzchni polodowcowej.

Rysunek 4 Jezioro Niegocin (od lewej), Kruklin, Kisajno i Tajty na terenie Gminy Giżycko

Źródło: Encyklopedia Warmii i Mazur (Strategia Rozwoju Gminy Giżycko na lata 2015-2022, 2015)

Największymi jeziorami na obszarze gminy są:

- Niegocin,
- Dobskie, Kisajno - należące do zespołu Mamr,
- jezioro Boczne, jezioro Tajty i Dejuny.

Na terenie gminy występuje też kilkanaście małych jezior, bezodpływowych lub odprowadzających wody do systemu Mamry-Śniardwy. Należąc do nich m.in. jeziora Kruklin, Duże Wilkasy i Okragłe.

Teren gminy należy do pojeziernych obszarów wododziałowych. Dział wód I-go rzędu przebiega przez miasto Giżycko i przesmyk pomiędzy jeziorem Niegocin a zespołem Mamr. Gmina Giżycko jest położona w zlewni zespołu Mamry-Śniardwy. Występujące na terenie gminy jeziora wchodzi w skład zespołu Mamr (o łącznej powierzchni wynoszącej 102,31km²) oraz systemu jezior i kanałów Niegocin-Taltowisko (łączna powierzchnia wynosi 50,81km²). Wody z regionu spływają w kierunku północnym przez Węgorapę do Pregoly i na południe przez Pisę i Narew do Wisły.

W wyniku przeprowadzanych prac melioracyjnych i osuszania gruntów pod zabudowę, jeziora na terenie gminy zagrożone są degradacją i eutrofizacją. W mniejszych zbiornikach znacznie spada poziom wody lub nawet dochodzi do ich wysychania. Istotnym zagrożeniem dla wód powierzchniowych, podobnie jak w innych rejonach województwa, są również zanieczyszczenia, pochodzące z działalności rolniczej oraz niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacji na terenach wiejskich.

Stan czystości wód powierzchniowych w gminie został sklasyfikowany jako dobry przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Wody większości jezior zaliczane są do II i III klasy czystości.

GLEBY

Miejscowość Gajewo jak i cały teren gminy Giżycko, zgodnie z systematyką gleb opracowaną przez Polskie Towarzystwo Gleboznawcze, charakteryzują się występowaniem gleb brunatnych, płowych, rdzawych i glejowych. Przeważają tu kompleksy glebowe pszenne (ok. 60% gruntów orných), głównie kompleks pszenno-dobry, a na terenach pagórkowatych kompleks pszenno-wadliwy. Kompleksy o średniej urodzajności (żytni dobry i pszenno-żytni) zajmują około 20% powierzchni gminy. Pozostałe 20% zajmują najslabsze kompleksy: żytni słaby i żytnio-lubinowy, oba wykształcone na piaskach. Ukształtowanie terenu gminy Giżycko jest efektem działalności lodowca kontynentalnego, który nasunął się na te tereny w plejstocenie i pozostawił po sobie charakterystyczne formy geomorfologiczne. Urozmaiconą rzeźbą na tym obszarze jest więc wynikiem akumulacji materiału lodowcowego i topnienia lodowca.

SUROWCE NATURALNE

Na obszarze gminy udokumentowano złoża kopalin pospolitych. Są to głównie złoża piasków kwarcowych oraz kredy jeziornej. Ilość ich jest stosunkowo mała, lecz ich zasoby mogą zaspakajać lokalne potrzeby. Szczególnie łatwe do eksploatacji są złoża kredy jeziornej w rejonie Jeziora Kruklin. Wydobycie ich prowadzone jest od ok. 1840 roku, kiedy to sztucznie obniżono o ok. 6,5 m poziom wód jeziora, przekopując kanał Kruklanecki. W wyniku tego nastąpiło odsłonięcie kredy jeziornej i jej odwodnienie. Ponadto na terenie gminy występują udokumentowane złoża torfu, głównie ogrodniczego.

Wykaz kopalin/ złóż surowców mineralnych na terenie gminy Giżycko zawarty w *Programie Ochrony Środowiska Gminy Giżycko* wskazuje na dwa złoża znajdujące się na terenie miejscowości Gajewo – są to złoża kruszywa naturalnego o zasobach bilansowych wysokości 34 i 189.

KLIMAT

Gmina Giżycko oraz wieś Gajewo znajduje się w najchlodniejszej dzielnicy klimatycznej Polski – w dzielnicy mazurskiej. Klimat warunkowany jest tu w znacznej mierze sąsiedztwem Morza Bałtyckiego, a także położeniem w Krainie Wielkich Jezior Mazurskich. Średnia temperatura zimą wynosi -3°C , a latem $16,6^{\circ}\text{C}$, średnia roczna temperatura to $6,5^{\circ}\text{C}$. Średnie sumy opadów wahają się w granicach od 586 do 650 mm rocznie. Ilość dni z temperaturą poniżej zera wynosi tu około 140 (średnia dla Polski 110 dni). Charakterystyczną cechą giżyckiego klimatu jest występowanie

przymrozków późną wiosną (początek maja) i wczesną jesienią (koniec września). Najzimniejszym miesiącem jest styczeń, a najcieplejszym lipiec. Amplitudy temperatur wahają się od 20 do 22°C. Na tym terenie przeważają wiatry zachodnie. Warunki klimatu lokalnie podlegają zmianom w związku rzeźbą i pokryciem terenu przez roślinność.

FLORA I FAUNA

W wyniku swej skomplikowanej historii flora Pojezierza Mazurskiego reprezentowana jest dziś przez różnorodne elementy geograficzne. Ogromna większość łąk, a także pola uprawne, to sztuczne zbiorowiska roślinności. Lasy posiadają zaś najmniej naruszoną przez człowieka, najbardziej naturalną szatę roślinną. Jeszcze w XVI wieku pokrywały ponad dwie trzecie obszaru Pojezierza Giżyckiego. Dziś zajmują najmniej przydatne dla rolnictwa tereny sandrowe.

Gmina Giżycko jest gminą o niskiej lesistości, w której dominują niewielkie zespoły leśne. Lasy zajmują 14,9% powierzchni (średnia dla województwa to 35%). Wśród siedlisk przeważają średnio żyzne- bór mieszany świeży (około 30%). Ponad 20% zajmuje żyzny las świeży, a po około 14% mniej żyzny bór świeży i ols. Lasy te są w większości atrakcyjne turystycznie. Gatunkiem dominującym, zajmującym ponad 50% powierzchni giżyckich lasów, jest sosna. Na tym terenie często występują także brzoza i świerk.

W Gminie Giżycko jeziora są zarośnięte. Jedne z nich charakteryzują się występowaniem wąskiego pasa roślinności w strefie przybrzeżnej, inne zaś posiadaniem dużych głębi tuż przy brzegach, na środku mając obszerne mielizny, na których może rozwijać się roślinność. W strefie przybrzeżnej jezior rosną turzyce i sitowie (w strefie zalewanej przez wodę), oraz rozrastają się trzcina, oczeret, palka szeroko- i wąskolistna (na głębokości od jednego do dwu metrów). Dalej występuje roślinność zanurzona, o liściach pływających, jak grzybieniec i nenufary, ramienice i rdestnice. W wyniku zarastania jezior tworzą się torfowiska.

Duże obszary wód, bagien, łąk i lasów są doskonałym siedliskiem dla licznych zwierząt. Istnieje wielka ilość gatunków reprezentujących faunę na tym terenie. Spośród nich niektóre zasługują na szczególną uwagę – np. łoś, który jest niezwykle rzadkim zwierzęciem w Polsce. Na terenie Pojezierza Giżyckiego (m. in. w Puszczy Boreckiej) widziano go jednak kilkanaście razy. Na całym Pojezierzu Mazurskim spotyka się jelenie, w większej liczbie tylko w zwartych kompleksach leśnych. Jelenie mazurskie są największe i najpiękniejsze spośród jeleni nizinnych, odznaczając się wspaniale rozwiniętym porożem. Bardzo pospolite są na tym terenie sarny. Podobnie jak dziki, można je spotkać w dużych i małych lasach. Kolejnymi występującymi tu także gatunkami są rysie, wilki i lisy. W okolicach Giżycka niekiedy jest spotykany orzeł przedni - jednak wyłącznie jako okazy przelotne. Natomiast na tym terenie gnieździ się kilka par orłów bielików.

Teren gminy, jak i całego powiatu giżyckiego, obfituje rozmaite gatunki ptactwa. Są to m. in.: puchacz, należący dziś do wielkiej rzadkości największy gatunek sów, jarząbek, żuraw, labędzie głuche zwane też niemymi, których liczne osobniki spotyka się na wielu jeziorach poza rezerwatami przyrody; bocian czarny; czaple siwe, bociany białe, gęś gęgawa.

(Źródło: *Strategia Rozwoju Gminy Giżycko na lata 2015-2022*).

3.2. Turystyka i dziedzictwo kulturowe

3.2.1. Turystyka

Dzięki znakomitemu położeniu na Szlaku Wielkich Jezior Mazurskich gmina Giżycko dysponuje unikatowymi walorami turystycznymi. Połączenie bogatej historii z pięknymi krajobrazami tworzy idealne warunki do rozwoju rekreacji i turystyki. Bliskość miasta sprawia, że należy ona do najintensywniej zagospodarowanych pod względem turystycznym, biorąc pod uwagę bazę noclegową i infrastrukturę żeglarską. Szacuje się, że na terenie gminy turyści i przejeżdżające przez nią osoby mają do dyspozycji blisko 3200 miejsc noclegowych, z których większość charakteryzuje się wysokim standardem. Podobną liczbę mogą przyjąć zlokalizowane nad jeziorami Niegocin, Kisajno i Boczne porty jachtowe.

Ponadto gmina oferuje turystom popularną w ostatnich latach turystykę ekologiczną oraz agroturystykę. Przez obszar gminy Giżycko przebiegają liczne szlaki turystyczne, takie jak:

- szlak pieszy Wilkasy - Giżycko - Wilkasy - Niegocin - wzgórze św. Brunona - Giżycko, dworzec PKP (5 km)
- szlaki rowerowe: o szlak czarny – "Trasa Ziemi Giżyckiej": Giżycko – Sulimy – Pieczonki – Krukłanki – Wydminy – Lipieńskie – Miłki – Paprotki – Górko – Szymonka – Ławki – Skorupki – Rybical – Ryn – Knis – Salpik – Nakomiady – Owczarki – Porażki – Kronowo – Bogacko – Wrony – Piękna Góra – Giżycko (138 km)
- szlak niebieski: Giżycko – Piękna Góra – Guty – Kamionki – Doba – Radzieje – Sztynort – Harsz – Pieczarki – Świdry – Pozezdrze – Przerwanki – Krukłanki – Grądy Krukłaneckie – Nowe Soldany – Kozuchy Wielkie – Sulimy – Giżycko (67 km);
- krótsza wersja tej trasy, tzw. "trasa sztyrnorka": Giżycko – Kamionki – Doba – Radzieje – Sztynort Duży – Harsz – Pieczarki – Świdry – Giżycko (58 km)
- **trasa "Pozezdrze": Giżycko – Świdry – Pieczarki – Harsz – Pozezdrze – Spytkowo – Gajewo – Giżycko (40 km)**

- szlak czerwony: Giżycko – Wilkasy – Bogaczewo – Gorazdowo – Staropole – Monetki – Stara Rudówka – Ryn – Knis – Salpik – Nakomiady – Owczarnia – Kwidzyna – Gierłoż – Kętrzyn – Święta Lipka (69 km)
- szlak zielony: Giżycko – Bogaczewo – Kanał Kula – Rydzewo – Przykop – Milki – Lipińskie – Szczepanki – Wydminy + (Sołtmany – Żywki – Kruklin – Grądy Krukłaneckie) (41 km + 20 km)
- trasa "Niegocińska": Giżycko – Bystry – Ruda – Rydzewo – Bogaczewo – Strzelce – Wilkasy – Giżycko (32 km)
- trasa "Jezioro": Giżycko – Piękna Góra – Wrony – Sterławki Małe – Jezioro – Szczybały Giżyckie – Wilkaski – Wilkasy – Giżycko (32,5 km) szlak kajakowy "szlakiem krzyżaków" jeziorami: Ryńskie – Tałty – Jagodne – Niegocin – Kisajno – Dargin – Dobskie (80 km) szlak żeglugowy z Giżycka do Mikołajek.

Źródło danych: Strategia Rozwoju Gminy Giżycko na lata 2015-2022

W miejscowości Gajewo funkcjonuje **Szkołka Jeździecka "Makowa Stajenka"**. Szkolenia jeździeckie prowadzone są systemowo, bezpiecznie i mają na celu promowanie aktywności fizycznej oraz podnoszenie poziomu techniki jeździeckiej odwiedzających.

Ponadto miejscowość zachęca do odwiedzenia i skorzystania z usług **Tawerny Majka**. Działalność rozpoczęto w czerwcu 2016r. Położona jest na terenie łowiska wędkarskiego Mario. Jak zapewniają właściciele piękny widok na łowisko oraz zachody słońca tworzą niepowtarzalny klimat.

Przy Tawernie jest **Łowisko Mario**. Firma Wielobranżowa "Mario" Mariusz Jabłoński istnieje od roku 1987 w Gajewie Gmina Giżycko. Do dyspozycji jest zarybiony większością ryb słodkowodnych, takich jak: karp, karaś, lin, okoń, leszcz, szczupak, sandacz, płoć, krasnopióra, tołpyga, amur, miętus i węgorz. Zbiornik ten nie posiada żadnych rowów i trujących dopływów, zasilany jest źródłami podziemnymi i wodami opadowymi. Wokół niego ustawione są zadaszone stanowiska wędkarskie, stoły, ławki, pieńki.

3.2.2. Zabytki

UCHWAŁĄ NR XXII/223/2020 RADY GMINY GIŻYCKO z dnia 9 czerwca 2020 r. przyjęto Gminny program opieki nad zabytkami gminy Giżycko na lata 2020-2023. Stanowi element polityki samorządowej, pozwalający na podejmowanie zaplanowanych działań dotyczących inicjowania, wspierania, koordynowania badań i prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego. Jako materiał bazowy może być

wykorzystywany przez środowiska badawcze i naukowe, właścicieli i posiadaczy obiektów zabytkowych oraz osoby zainteresowane kulturą i dziedzictwem kulturowym. Opracowanie służy rozwojowi gminy poprzez dążenie do poprawy stanu zachowania zabytków, eksponowania walorów krajobrazu kulturowego, wykorzystania zabytków na potrzeby społeczne, gospodarcze i edukacyjne.

Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków gminy Giżycko we wsi Gajewo:

Tabela 3 Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków gminy Giżycko we wsi Gajewo

LP.	Miejscowość	DZ. NR	Obiekt
1	Gajewo	-	Aleja lipowa
2	Gajewo ul. Świderska 15	4/2	budynek mieszkalny
3	Gajewo ul. Węgorzewska 9	93/1	budynek mieszkalny

Źródło Tabela 3: Gminny program opieki nad zabytkami gminy Giżycko na lata 2020-2023

Tabela 4 Stanowiska archeologiczne ujęte w gminnej ewidencji zabytków gminy Giżycko

LP.	miejscowość	nr obszaru AZP	nr stanowiska w miejscowości	nr stanowiska na obszarze
1	Gajewo	18-73	1	2
2	Gajewo	18-73	2	44
3	Gajewo	18-73	3	45
4	Gajewo	18-73	4	46
5	Gajewo	18-73	5	47
6	Gajewo	18-73	6	48
7	Gajewo	18-73	7	49
8	Gajewo	18-74	1	2

Źródło Tabela 4: Gminny program opieki nad zabytkami gminy Giżycko na lata 2020-2023

3.2.3. Pomniki przyrody

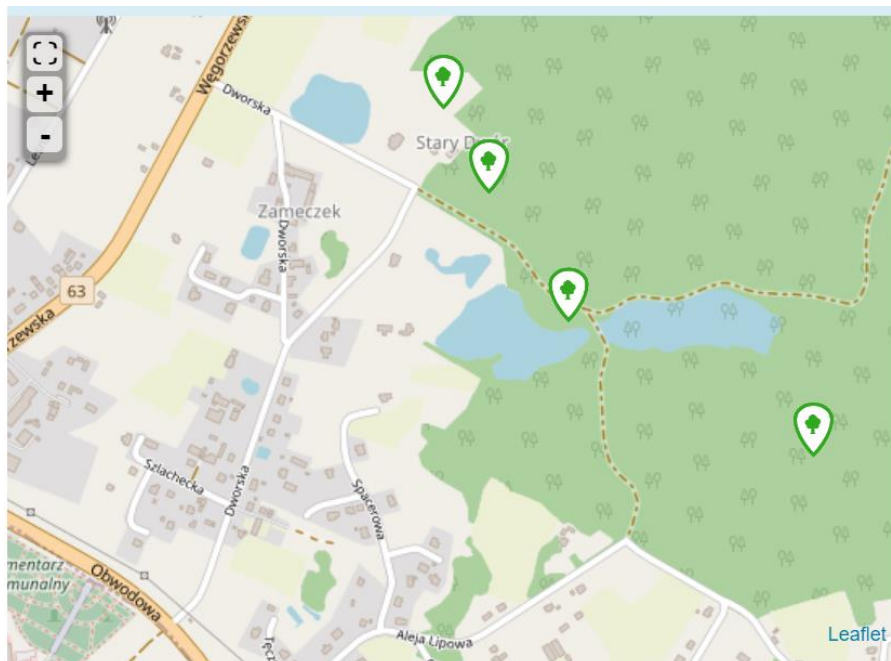
Według danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (CRFOP) z dnia 30.06.2017r. na obszarze wsi Gajewo znajdują się 4 formy ochrony przyrody. Poniżej zamieszczona jest pełna lista obiektów wraz z ich typem i podstawowymi informacjami.

W miejscowości Gajewo zinwentaryzowano następujące pomniki przyrody:

1. Dąb szypulkowy "Wojciech" i Dąb szypulkowy "Wyniosły" w miejscowości Gajewo. Pomnik przyrody powołane Orzeczeniem Prezydium WRN w Olsztynie nr Lb-156/56 z 26.06.1956 r.
2. Dąb szypulkowy "Dowejko" i Dąb szypulkowy "Domejko" w miejscowości Gajewo. Pomnik przyrody powołane Decyzją Prezydium WRN w Olsztynie nr 344/68 z 26.06.1968 r.

3. Modrzew europejski "Franciszek" i Modrzew europejski "Bolesław" w miejscowości Gajewo. Pomnik przyrody powołane Rozp. Nr 19/04 Woj. Warm-Maz. z 24.09.2004 r.
4. Dąb szypułkowy "Wilhelm" w miejscowości Gajewo. Pomnik przyrody powołany Rozp. Nr 19/04 Woj. Warm-Maz. z 24.09.2004 r.

Rysunek 5 Lokalizacja pomników przyrody

Źródło: Interaktywna mapa form ochrony przyrody we wsi Gajewo, www.polskanaliczbach.pl

3.3. Infrastruktura społeczna

3.3.1. Edukacja

Sieć szkół podstawowych

Na dzień 1 września 2021 roku sieć szkół tworzą na terenie gminy cztery ośmioklasowe szkoły podstawowe:

1. Szkoła Podstawowa im. Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Bystrym
2. Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Jagiellończyka w Wilkasach
3. Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Upałtach
4. Stowarzyszenie „Eduktor” w Łomży, Szkoła Podstawowa w Spytkowie

Dla trzech – w Bystrym, w Upałtach i w Wilkasach, Gmina jest organem prowadzącym, a dla szkoły w Spytkowie, organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Edukator w Łomży. Każda ze szkół ma wyznaczony przez Radę Gminy obwód szkolny.

Na dzień 30.09.2020 r. łącznie w 41 oddziałach, uczy się 550 dzieci, które w tych szkołach realizują obowiązek szkolny.

Tabela 5 Stan organizacyjny placówek, dla których Gmina Giżycko jest organem prowadzącym na 30 września 2020 r.

L.p.	Wyszczególnienie – szkoły publiczne	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	tym w klasach							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Bystrym, Bystry 9a, 11-500 Giżycko	8	103	12	12	13	11	10	18	15	12
2	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Upałtach Upałty 11, 11-500 Giżycko	8	62	6	8	8	4	9	9	10	8
3	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Jagiellończyka w Wilkasach ul. Szkolna 8, 11-500 Giżycko	17	330	35	34	45	33	35	46	58	44
Razem w szkołach podstawowych publicznych		33	495	53	54	66	48	54	73	83	64
L.p.	Wyszczególnienie – szkoły niepubliczne	Liczba oddziałów	Liczba uczniów.	tym w klasach							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	Stowarzyszenie Edukator w Łomży, Szkoła Podstawowa w Spytkowie Spytkowo 41 11-500 Giżycko	8	55	7	9	5	5	6	10	9	4
Razem w szkołach podstawowych		41	550								

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2020/2021

W szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Giżycko, w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudnionych było 66 nauczycieli w pełnym wymiarze czasu pracy, a 19 osób, zatrudnione w niepełnym wymiarze realizowały 7,21 etatu. trzech nauczycieli dopełniało etaty innej szkole. Ponadto 4 nauczycieli było nieobecnych. Dwóch na długotrwałym zwolnieniu i dwóch na urlopie dla poratowania zdrowia.

Wszyscy pedagodzy legitymują się dyplomem ukończenia studiów magisterskich i przygotowaniem pedagogicznym, z czego 63 posiada stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego, 10 – mianowanego, 16 kontraktowego i 3 stażysty.

W roku szkolnym 2021/2022 w szkołach uczy się 549 uczniów, w 40 oddziałach.

Tabela 6 Stan organizacyjny placówek, dla których Gmina Giżycko jest organem prowadzącym na 30 września 2021 r.

L.p.	Wyszczególnienie – szkoły publiczne	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	tym w klasach							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII

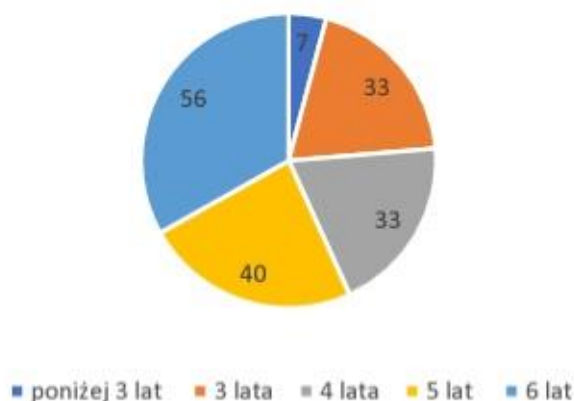
1	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Bystrym, Bystry 9a, 11-500 Giżycko	8	105	18	11	11	11	13	9	18	14
2	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Upałtach Upałty 11 11-500 Giżycko	7	54	-	6	8	8	4	9	9	10
3	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Jagiellończyka w Wilkasach ul. Szkolna 8, 11-500 Giżycko	17	328	39	34	35	49	34	35	43	59
Razem w szkołach podstawowych publicznych		32	487	57	51	54	68	51	53	70	83
L.p.	Wyszczególnienie – szkoły niepubliczne	Liczba oddziałów	Liczba uczniów.	tym w klasach							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	Stowarzyszenie Edukator w Łomży, Szkoła Podstawowa w Spytkowie Spytkowo 41 11-500 Giżycko	8	62	10	7	9	5	5	6	11	9
Razem w szkołach podstawowych		40		549							

Źródło: własne Gmina Giżycko

Organizacja oddziałów przedszkolnych

Zgodnie z *Informacją o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2020/2021* na terenie Gminy sieć tworzyło 7 oddziałów przedszkolnych przy gminnych szkołach podstawowych, uczęszczało do nich 148 dzieci. Oddział przedszkolny funkcjonował również przy Szkole Podstawowej w Spytkowie, prowadzonej przez Stowarzyszenie EDUKATOR w Łomży. Uczęszczało do niego 12 dzieci. Stowarzyszenie prowadzi również w Spytkowie Przedszkole Niepubliczne SMYK, do którego uczęszczało 9 dzieci. We wszystkich oddziałach przedszkolnych funkcjonujących na terenie gminy Giżycko, oddziaływaniami przedszkolnymi łącznie objętych było **169 dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat**. Łączną liczbę dzieci w roku szkolnym 2020/2021 przedstawia wykres poniżej.

Ilość wychowanków w oddziałach przedszkolnych na terenie Gminy Giżycko z uwzględnieniem grup wiekowych

Wykres 10 Łączna liczba wychowanków w roku szkolnym 2020/2021

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2020/2021

3.3.2. Ochrona zdrowia

Podmiotami zajmującymi się ochroną zdrowia na terenie gminy, a tym samym także miejscowości Gajewo są Zakłady Opieki Zdrowotnej zlokalizowane w Giżycku. Ponadto ochronę zdrowia mieszkańców zabezpiecza Szpital Giżycki Sp. z o.o. (wcześniej Szpital Powiatowy w Giżycku), w którym funkcjonuje 11 oddziałów. Przy szpitalu działa 12 przyszpitalnych poradni specjalistycznych i 9 pracowni (m.in. RTG, TK, USG, Endoskopii, Diagnostyki Kardiologicznej, EKG, Bronchoskopii). W ostatnich latach szpital był kilkakrotnie restrukturyzowany. Razem na oddziałach szpitala i szpitalnym oddziale ratunkowym jest dostępnych 247 łóżek (źródło danych <https://zozgiż.pl/o-nas/>).

3.3.3. Świetlica wiejska

Na terenie gminy Giżycko świetlice wiejskie znajdują się w następujących miejscowościach: Antonowo, Bogacko, Bogaczewo, Bystry, Doba, Guty, Kamionki, Kozuchy Wielkie, Kruklin, Pieczonki, Pierkunowo, Soldany, Spytkowo, Sterławki Małe, Sulimy, Szczybały Giżyckie, Świdry, Upałty, Upałty Małe, Wilkaski, Wilkasy oraz we wsi Wronka inwestycja w budowie.

Działalność świetlic wiejskich ma na celu głównie integrację środowiska lokalnego, wspieranie i inicjowanie aktywności mieszkańców działających na rzecz wsi, wspieranie inicjatyw lokalnych oraz prowadzenie działalności kulturalno – oświatowej i sportowo – rekreacyjnej, rozwijanie pasji i zainteresowań mieszkańców. Cele świetlicy wiejskiej są realizowane między innymi poprzez: stworzenie warunków do aktywnego uczestnictwa w kulturze, organizowanie działań kulturalno-

oświatowych i sportowo-rekreacyjnych, organizowanie uroczystości o zasięgu lokalnym, spotkań i imprez dla mieszkańców sołectwa, organizację zebrań wiejskich i posiedzeń rad sołeckich, popularyzację różnych form działalności artystycznej, organizację zajęć kulturalnych i edukacyjnych adresowanych do poszczególnych grup wiekowych mieszkańców, kształtowanie poczucia własnej tożsamości i poszanowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i innych kultur, promowanie sportu i rekreacji wśród mieszkańców, współpracę z Radą Sołecką, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi, środowiskiem lokalnym działającymi na terenie sołectwa lub gminy, promocję sołectwa i gminy.

Obecnie na terenie sołectwa Gajewo nie ma świetlicy wiejskiej. Istnieje jednak ogromne zapotrzebowanie wśród mieszkańców na budynek pełniący tę funkcję, w którym m.in. mogłyby odbywać się wspólne spotkania, zebrania i wydarzenia dla mieszkańców, w którym wspierana byłaby ich aktywność i wszelkie inicjatywy lokalne, rozwijane pasje i zainteresowania mieszkańców oraz która pełniłaby funkcje kulturalno–edukacyjne, rekreacyjne, sportowe, a także służyła promocji wsi Gajewo.

Gmina odpowiadając na potrzeby mieszkańców wsi, podpisała umowę na wykonanie projektu technicznego budowy świetlicy wiejskiej z przedszkolem w miejscowości Gajewo. Jest to pierwszy etap przygotowujący inwestycję budowy do realizacji. Gmina oczekuje na możliwość współfinansowania inwestycji w nowej edycji programu transgranicznego INTERREG.

Planowana na terenie sołectwa inwestycja wpisuje się w realizację celów strategicznych zawartych w dokumencie pt. „Strategia Rozwoju Gminy Giżycko na lata 2015-2022”. Wykazuje ona zgodność z następującymi celami: Cel operacyjny 3.3. Budowa i modernizacja obiektów użyteczności publicznej, Cel operacyjny 3.1. Ochrona dziedzictwa kulturowego (w ramach Celu strategicznego 3, Obszar tematyczny: PRZESTRZEŃ I INFRASTRUKTURA), Cel operacyjny 2.4. Wspieranie aktywności mieszkańców, Cel operacyjny 2.1 Podwyższenie jakości usług edukacyjnych i kulturalnych, Cel operacyjny 2.2 Przeciwdziałanie patologiom i zjawiskom wykluczenia społecznego (w ramach Celu strategicznego 2, Obszar tematyczny: SPOŁECZEŃSTWO) oraz Cel operacyjny 1.3. Wspieranie rozwoju turystyki w gminie (w ramach Celu strategicznego 1, Obszar tematyczny: GOSPODARKA I TURYSTYKA).

3.3.4. Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku – utworzony na mocy uchwały Nr III/35/02 Rady Gminy Giżycko z dnia 12 grudnia 2002 roku. Funkcjonuje na podstawie statutu uchwalonego Uchwałą Rady Gminy Giżycko Nr XIII/115/2019 z dnia 28 sierpnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj.

Warmińsko-Mazurskiego z 2019 r. poz. 4323). Wspiera mieszkańców gminy w obszarze pomocy społecznej.

W ramach zadań własnych w 2020 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej:

- objął pomocą społeczną, na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej, ogółem **578** rodzin, w rodzinach żyło **1222** osoby, z tego 152 rodziny posiadały dochód poniżej kryterium dochodowego w pomocy społecznej tj. poniżej 528,00 zł na osobę,
- udzielał pomocy w formie pracy socjalnej (bez pomocy finansowej), z której skorzystały **297** rodzin, w których było **597** osób,
- objął wsparciem asystenta rodziny, na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej **12** rodzin, w rodzinach było łącznie 19 dzieci,
- objął pomocą w formie produktów żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej 115 rodziny, w rodzinnych było **450** osób.

Pośród rodzin korzystających z pomocy społecznej, ponad **240** rodzin to rodziny długotrwale korzystające z pomocy.

Tabela 7 Korzystanie z pomocy społecznej

Jak długo objęte pomocą	liczba rodzin	liczba osób w tych rodzinach
razem	297	597
poniżej 1 roku	21	42
od 1 do 2 lat	20	33
od 2 do 3 lat	14	20
3 lata lub dłużej	240	502

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Gmina nie prowadzi na swoim terenie specjalistycznych ośrodków wsparcia. W przypadku wystąpienia konieczności umieszczenia osoby potrzebującej pomocy w tego typu placówce, w ramach porozumienia zawieranego z organami prowadzącymi osoby są kierowane do ośrodków działających na terenie innych gmin.

Mieszkańcy gminy wymagający tej formy wsparcia kierowani są do domów pomocy społecznej (DPS) prowadzonych przez powiaty: giżycki, kętrzyński, kutnowski, olecki – zgodnie z typem

domu do jakiego osoba jest kierowana. W 2020 r. umieszczono 3 osoby, w tym 2 na podstawie postanowienia sądu rodzinnego, łącznie w DPS przebywało 17 osób.

W 2020 r. skierowano także 1 osobę bezdomną do schroniska dla osób bezdomnych, koszty pobytu w całości pokrywała gmina. W 2020 r. liczba osób bezdomnych, dla których głównym miejscem przebywania był teren gminy wyniosła - 5.

W ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej pomoc otrzymało:

- zasilek rodzinny wraz z dodatkami – 393 dzieci,
- świadczenie pielęgnacyjne – 43 rodziny,
- świadczenie rodzicielskie – 25 rodzin,
- specjalny zasilek opiekuńczy – 10 rodzin,
- zasilek dla opiekuna – 2 rodziny,
- świadczenie „Za życiem” – 0,
- zasilek pielęgnacyjny – 198 rodzin,
- fundusz alimentacyjny - 37 rodzin,
- świadczenie wychowawcze – 1539 dzieci,
- stypendia szkolne - 115 uczniów,
- świadczenie „Dobry start” – 1 065 uczniów,
- dodatki mieszkaniowe - objęto 46 rodziny, w tym dodatki energetyczne otrzymało 11,
- Karta Dużej Rodziny – 29 rodzin.

Ilości rodzin zamieszkałych na terenie miejscowości Gajewo, które korzystały w 2020 roku ze świadczeń zabezpieczenia społecznego oraz świadczeń z pomocy społecznej:

- Świadczenia rodzinne- 32 rodziny,
- Świadczenia wychowawcze 173 rodziny,
- Stypendia szkolne – 2 rodziny,
- Fundusz alimentacyjny – 2 rodziny,
- Świadczenia z pomocy społecznej (zasiłki okresowe i celowe) – 5 rodzin,
- Wspieraniem asystenta rodziny objęto - 1 rodzinę.

Powyższe dane pochodzą ze sprawozdania z realizacji zadań GOPS.

3.3.5. Organizacje pozarządowe

Gmina Giżycko aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi. Współpraca ta polega na wspólnej realizacji zadań, a także partycypacji w ich finansowaniu.

Współpraca pozafinansowa obejmuje wzajemne informowanie o planowanych kierunkach działań, wsparcie organizacyjne różnego rodzaju wydarzeń o charakterze kulturalnym, sportowym, turystycznym, a także konsultacyjno-doradczym. Współpraca pod względem finansowym polega głównie na powierzaniu organizacjom pozarządowym wykonania zadań publicznych. Praktykowane jest też wsparcie realizacji zadania publicznego przez organizację pozarządową, np. przez udzielenie dotacji. Corocznie publikowane jest „Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Gminy Giżycko z organizacjami pozarządowymi”, gdzie można znaleźć szczegółowe informacje dotyczące form współpracy. Współpraca gminy Giżycko z trzecim sektorem charakteryzuje się dużą aktywnością. Na realizację współpracy finansowej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, w budżecie Gminy Giżycko na rok 2020 zaplanowano dotację w kwocie 91 000,00 zł.

Gmina Giżycko współpracuje z organizacjami pozarządowymi między innymi w takich obszarach, jak (na podstawie „Sprawozdania z realizacji „Programu Współpracy Gminy Giżycko z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na 2020 rok” i Sprawozdania z realizacji „Programu Współpracy Gminy Giżycko...”):

Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej

- Stowarzyszenie Edukator w Łomży, Szkoła Podstawowa w Spytkowie

Działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego

- Związek Ukraińców w Polsce oddział Mazurski – realizujący m.in. zadania takie jak: „Święto Dziecięcej Twórczości – 2020”, „XVIII Dni Kultury Ukraińskiej - Giżycko 2015”, „XV Międzynarodowe Koncerty Muzyki Cerkiewnej - 2014”, „Święto Ukraińskiej Dziecięcej Twórczości – 2014”, „XX Międzynarodowe Koncerty Muzyki Cerkiewnej – 2020”

(Zadania na 2020 rok nie zostały zrealizowane z powodu rozwijającej się pandemii koronawirusa).

Ochrona i promocja zdrowia

- AZS Centralny Ośrodek Sportu Akademickiego w Wilkasach - realizujący m.in. zadanie „Zapobieganie nadwadze i otyłości u osób zamieszkałych na terenie Gminy Giżycko”

Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu

- Stowarzyszenie Luz Grupa: „Milko Mazury MTB Etap 1 Wilkasy – realizujące m.in. zadanie Rowerowy Port z Serca Mazur/ Wielkie Otwarcie Sezonu”
- AZS Centralny Ośrodek Sportu Akademickiego w Wilkasach - m.in. zadanie „Tenisowe Turnieje dla dzieci o puchar AZS Wilkasy”
- Stowarzyszenie Wędkarska Grupa Wilkasy - m.in. zadanie „Zawody wędkarskie”
- Stowarzyszenie „Przyjazny Zakątek na Mazurach - m.in. zadanie „Dzień sąsiada”

Turystyka i krajoznawstwo.

Poza wyżej wymienionymi organizacjami pozarządowymi, na terenie gminy Giżycko działają (Źródło: *Wykaz organizacji pozarządowych, stan na 2021 r., <https://spis.ngo.pl/warminsko-mazurskie-gizycko-280604>*):

- Stowarzyszenie "Nasze Bogacko" - *Bogacko*
- Mazurskie Centrum Zdrowia "Regina" - *Piękna Góra - Ochrona zdrowia*
- Stowarzyszenie Przyjazny Zakątek Na Mazurach - *Kamionki - Rozwój lokalny*
- Stowarzyszenie "Kozuchy - Nasz Kawalek Świata" - *Kozuchy Wielkie - Rozwój lokalny, Społeczność lokalna*
- Stowarzyszenie "Przystań Kozin"- *Kozin - Rozwój lokalny*
- Fundacja Twin-Med. - *Bystry*
- Stowarzyszenie Zwykłe o Charakterze Sportowo-Kolekcjonerskim Klub Strzelecki "Gwardia" - *Kozuchy Wielkie - Sport, turystyka, rekreacja, hobby*
- Stowarzyszenie Aktywni Gminy Giżycko - *Wilkasy - Rozwój lokalny, Społeczność lokalna*
- Stowarzyszenie Aktywne Spytkowo - *Spytkowo*
- Mazurskie Stowarzyszenie Poszukiwaczy Zabytków "Valkiria" - *Bogacko - Kultura, sztuka, tradycja*
- Stowarzyszenie Działek Letniskowych "Perkunowo"- *Pierkunowo*
- Spółdzielnia Socjalna VIP w Giżycku- *Sulimy - Rynek pracy, aktywizacja zawodowa*
- Klub Sportowy "Wicher Wilkasy" - *Wilkasy - Sport, turystyka, rekreacja, hobby*
- Stowarzyszenie Współwłaścicieli Ośrodka Wypoczynkowego "Fregata II"- *Pierkunowo - Sport, turystyka, rekreacja, hobby*
- Katolickie Stowarzyszenie im. bł. Jana Pawła II w Wilkasach- *Wilkasy*
- Stowarzyszenie Żeglarskie "Wiatrowskaz" - *Świdry - Sport, turystyka, rekreacja, hobby*
- Stowarzyszenie Klub Jeździecki "Z Fasonem"- *Sterławki Małe - Sport, turystyka, rekreacja, hobby*
- Stowarzyszenie Zielonych Wiosek - *Zielony Gaj*

We wsi Gajewo funkcjonuje **Koło Gospodyń Wiejskich „Nieżle Ziółka”**, którego celem jest prowadzenie działalności na rzecz aktywizacji i promowania kobiet w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym, propagowanie i pielęgnacja tradycji regionalnych i lokalnych oraz

angażowanie innych mieszkańców (zwłaszcza dzieci i młodzieży) w kultywowanie tychże tradycji, udział i organizowanie imprez, wystaw propagujących twórczość ludową i regionalną. Ponadto rozwijają swoje zainteresowania wyrabiając eko kosmetyki.

W czasie prowadzonych konsultacji społecznych pojawiła się idea powstania nowej organizacji pozarządowej związanej z aktywnością sportową.

3.3.6. Budżet sołecki

Fundusz sołecki jest formą budżetu partycypacyjnego. Są to środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia. To zebranie wiejskie – czyli mieszkańcy danego sołectwa podejmują decyzje na co mają zostać wykorzystane ww. środki finansowe. Dlatego też, to samym mieszkańcom zależy na tym, aby środki były wydawane w sposób prawidłowy i efektywny.

Ustawą o funduszu sołeckim wprowadzono zestandaryzowany system wsparcia inicjatyw lokalnych, który umożliwi realizację ważnych społecznie przedsięwzięć na terenie sołectwa. Dzięki ustawie o funduszu sołeckim nastąpił znaczny wzrost aktywności społecznej i inicjatyw obywatelskich na terenach wiejskich – źródło: <https://www.gov.pl/web/mswia/fundusz-solecki>

Pieniądze z funduszu sołeckiego można przeznaczyć na realizację tych zadań gminy, które będą służyły poprawie życia mieszkańców danego sołectwa, a także na usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Beneficjentem od wielu lat środków z budżetu sołeckiego jest także Gajewo.

Na 2021 roku we wsi Gajewo budżet sołecki wyniósł 53 337.50 zł. W ramach tej kwoty mieszkańcy będą realizować zadania związane z poprawą infrastruktury, jak również działania ukierunkowane na integrację społeczną, na przykład organizacja wspólnych wyjazdów.

3.4. Infrastruktura gospodarcza

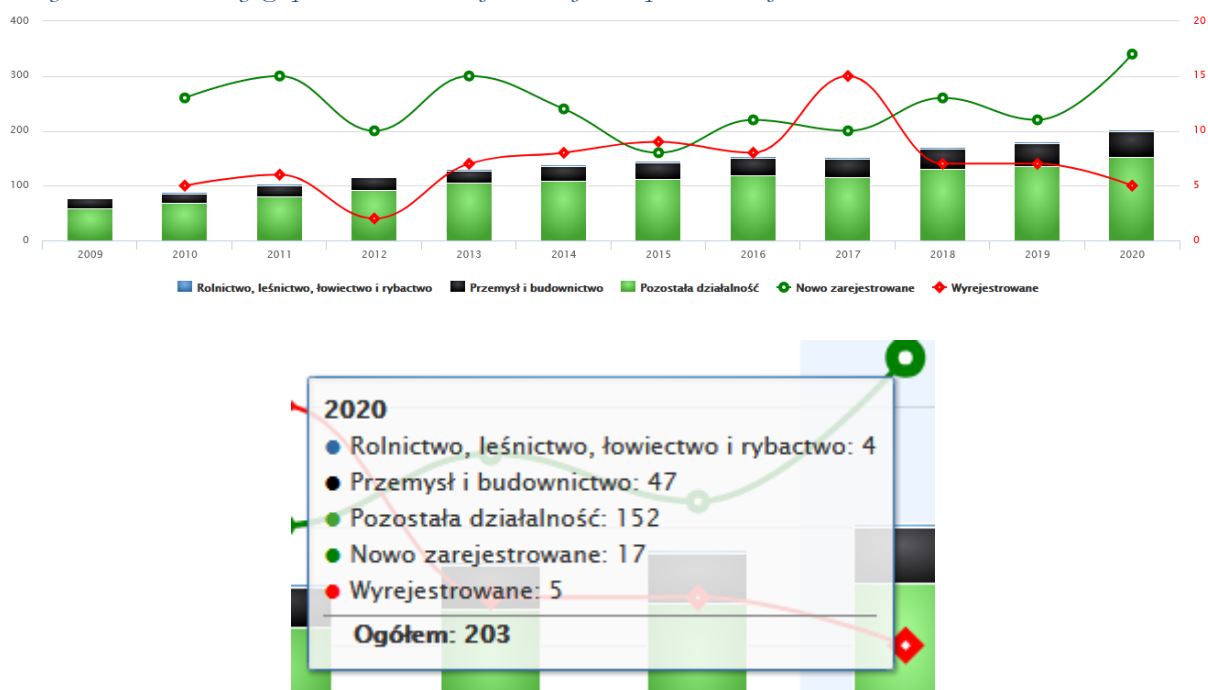
3.4.1. Podmioty gospodarcze

We wsi Gajewo w roku 2020 w rejestrze REGON zarejestrowane były 203 podmioty gospodarki narodowej, z czego 169 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W roku 2020 zarejestrowano 17 nowych podmiotów, a 5 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2020 najwięcej podmiotów zarejestrowano w roku 2020 – w liczbie 17, a najmniej w roku 2015 - 8 podmiotów. W tym samym okresie najwięcej (15) podmiotów

wykreślono z rejestru REGON w 2017 roku, natomiast najmniej (2 podmioty) wyrejestrowano w 2012 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną we wsi Gajewo najwięcej jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością -12 podmiotów. Pod względem liczby zatrudnionych pracowników najwięcej jest mikro-przedsiębiorstw (189), zatrudniających 0 - 9 pracowników.

Według danych GUS z dn. 31.12.2020 - jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 23,2% podmiotów - 47 podmiotów, 4 podmioty jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (co stanowi 2,0% podmiotów gospodarczych w miejscowości), a 74,9% podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność (152 podmioty). Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą we wsi Gajewo najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (21.3%) oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna (15.4%). (Źródło: GUS, 31.XII.2020)

Wykres 11 Podmioty gospodarki narodowej dla Gajewa wpisane do rejestru REGON w latach 2009 - 2020

Źródło: Dane z GUS, <http://www.polskawliczbach.pl>

3.4.2. Działalność rolnicza we wsi Gajewo

Wieś to jednostka osadnicza o zwartej, skupionej lub rozproszonej zabudowie i istniejących funkcjach rolniczych, lub związanych z nimi usługowych lub turystycznych, nieposiadająca praw miejskich lub statusu miasta (art. 2 ustawy z 29 sierpnia 2003 o urzędowych nazwach miejscowości

i obiektów fizjograficznych). Tak mówi definicja. Popularnie wieś jest kojarzona głównie z wytwarzaniem żywności i surowców rolniczych, a funkcją uzupełniającą było rzemiosło wiejskie dostarczające towarów i usług niezbędnych do produkcji rolniczej. Dzisiejszy obraz wsi jest diametralnie inny z uwagi na procesy zachodzące na obszarach wiejskich. Znakomicie ten proces scharakteryzował ekspert obszarów wiejskich i transformacji wsi prof. Wilkin: „Krótko mówiąc, struktura wsi będzie zupełnie inna, niż ta, która pozostaje w naszych wyobrażeniach”. Jak podkreślił ekspert, należy odzwyczaić się od stereotypu, według którego wieś kojarzona jest „z krowami czy polami uprawnymi”. **Pomimo, że Wieś Gajewo związana jest stricte z rolnictwem, agroturystyką, to jest wsią wykazującą strukturę inną niż znany nam stereotyp.**

We wsi Gajewo są cztery duże gospodarstwa rolne, w których prowadzona jest:

1/ Produkcja zwierzęca oraz roślinna – działalność obejmuje hodowlę trzody chlewnej oraz produkcję roślinną. Rocznie w przedsiębiorstwie rolnym sprzedawane jest około 3 tysięcy sztuk trzody chlewnej. W samej wsi Gajewo producent rolny uprawia 22 hektary ziemi, na której rosą zboża na paszę. Ponadto dzierżawi 100 hektarów ziemi w innych miejscowościach.

2/ Produkcja roślinna – działalność prowadzi przedsiębiorca rolny, który uprawia zboża takie jak pszenica oraz rzepak. We wsi Gajewo uprawiane jest 6,48 hektara ziemi, natomiast łącznie produkcja roślinna prowadzona jest na 24,5 ha.

3/ Produkcja zwierzęca – działalność rolna obejmująca hodowlę bydła mięsnego.

4/ Produkcja zwierzęca – hodowla drobiu, produkcja roczna wynosi ponad 100 tysięcy kurcząt.

Poza powyższymi największymi przedsiębiorcami rolnymi jest też ośmiu mniejszych producentów rolnych, którzy hodują bydło mleczne w ilości 10-15 sztuk oraz prowadzą produkcję roślinną na areale od 10 do 20 hektarów.

Ponadto prowadzona jest produkcja rolna w **dziale specjalnym - ogrodnictwo**. We wsi Gajewo **Gospodarstwo ogrodnicze** prowadzone jest na powierzchni 1,2 hektara. W drugim półroczu 2021 roku wyhodowano 7 tysięcy sztuk kwiatów doniczkowych – chryzantem. Gospodarstwo ogrodnicze zajmuje się również uprawą sadzonek warzyw i roślin. Ma w swojej ofercie rocznie 60-70 tysięcy sadzonek:

- warzyw – w tym szklarniowych, takich jak: pomidory, papryka, ogórki oraz sadzonki selerów, porów, kapust, itp.
- roślin – ozdobnych balkonowych między innymi takich jak pelargonie, surfinie czy begonie.

We wsi Gajewo zlokalizowana jest **stadnina koni**, w której prowadzona jest Szkołka Jeździecka "**MAKOWA STAJENKA**". W szkółce pod okiem instruktorów każdy adept zdobędzie solidne podstawy, zarówno z zakresu wiedzy teoretycznej, jak i praktycznej. Jest to miejsce, z którego korzystają mieszkańcy wsi. Właściciele zajmują się hodowlą koni, którą zamierzają nie tylko kontynuować, ale też rozszerzać. Obecnie w stadzie jest 8 koni użytkowych.

Gajewo to miejscowość o trwałych cechach obszaru wiejskiego wpisanego na trwale nie tylko w krajobraz, ale też w świadomość i oczekiwania jego mieszkańców. Dzięki ewaluacji stereotypu wsi znanego od lat będzie można całkowicie pogodzić cechy obszaru wiejskiego z komfortem egzystencji nie niższym niż w aglomeracjach miejskich.

3.5. Nieruchomości

W 2020 roku we wsi Gajewo oddano do użytku 38 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 34,80 nowych lokali. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski. Z tego 60,5% mieszkań zostało przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem, a 39,5% na cele indywidualne. (Źródło: GUS, https://www.polskawliczbach.pl/wies_Gajewo_giszynko_warmińsko_mazurskie).

To styl życia, który zdefiniowany jest przez „pracę w mieście” a „centrum życia na wsi” powoduje, że mieszkańców wsi będzie przybywać. Nieuchronnie taką ścieżką rozwoju będzie też podążało Gajewo.

Wykres 12 Liczba mieszkań oddanych do użytku w latach 2008-2020

Źródło: Dane z GUS, <http://www.polskawliczbach.pl>

3.6. Infrastruktura techniczna

3.6.1. Sieć wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa i energetyczna

GOSPODARKA WODOCIĄGOWA, KANALIZACYJNA

Gospodarkę wodno-ściekową na terenie gminy cechuje dynamiczny rozwój. Gminna sieć kanalizacji rozdzielczej w posiadaniu Gminnego Zakładu Komunalnego Sp. z o.o. według stanu na rok 2021 ma łączną długość 165,10 km. W skład systemu odbioru ścieków wchodzi również 100 przepompowni sieciowych oraz 11 lokalnych przepompowni ścieków.

W najbliższym czasie do eksploatacji zostanie oddana sieć kanalizacji sanitarnej w

miejsowościach: Spytkowo dł. około 6,5 km i 4 przepompownie ścieków oraz Kap – Upałty dł.

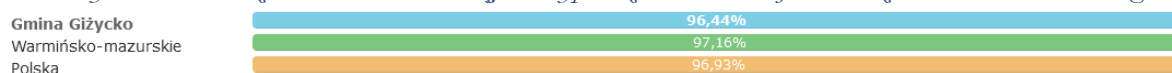
około 6,4 km, 6 przepompownie ścieków głównych i 31 przepompowni ścieków lokalnych. Dane ogólne o sieci wodociągowej oraz stacjach uzdatniania wody.

Na terenie gminy Giżycko GZK Sp. z o.o. posiada 211,70 km sieci wodociągowej. Eksploatacja bieżąca sieci polega głównie na okresowym płukaniu rurociągów w celu usunięcia nagromadzonych związków żelaza i manganu oraz innych osadów odkładających się na ściankach rurociągów. W celu zapewnienia dostawy wody na potrzeby mieszkańców gminy Giżycko pracują cztery stacje uzdatniania wody w miejscowościach: Wilkasy, Sterławki Średnie, Zielony Gaj i Upałty Małe. Stacje te do produkcji wody wykorzystują zasoby wód podziemnych.

Część gminy zaopatrywana jest w wodę z miejskiej sieci wodociągowej, są to miejscowości: Antonowo, Pierkunowo, Gajewo, Bystry, Sulimy oraz część Grajwa.

Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 96,44% mieszkań w Gminie Giżycko przyłączonych jest do wodociągu, 93,45% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp splukiwany, 91,28% mieszkań posiada łazienkę, 89,82% korzysta z centralnego ogrzewania, a 31,37% z gazu sieciowego (według danych GUS na dzień 31.12.2019 r.).

Wykres 13 Mieszkania w Gminie Giżycko wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne – wodociąg

Źródło: Dane z GUS, <http://www.polskawliczbach.pl>, 12.2019 r.

Według danych pochodzących z Gminy Giżycko na dzień 11.10.2021 r., procent zwodociągowania w miejscowości Gajewo wynosi 99%. Pod względem sieci kanalizacyjnej - skanalizowanie wynosi 80 %.

GAZOWNICTWO

Długość czynnej sieci gazowej w latach 2009- 2013 na terenie Gminy Giżycko wzrosła nieznacznie - o 6,5% w porównywaniu do całej długości sieci rozdzielczej. W analizowanym okresie wzrosła również liczba odbiorców gazu - o 21,1% (13 gospodarstw domowych). Nie spowodowało to jednak znacznego zwiększenia zużycia gazu. Jest to bardzo pozytywne zjawisko, świadczące o zwiększeniu efektywności energetycznej budynków oraz opartych na gazie systemów grzewczych. Znaczne zmniejszenie zużycia gazu przypada na ostatnie lata. W latach 2009-2010 nastąpił wzrost zużycia o 14,4%, w dalszych latach 2010-2011 o 21%, a następnie w 2013 przy jednoczesnym wzroście liczby odbiorców znaczny spadek zużycia - o 7,1%.

Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 89,82% gospodarstw domowych w Gminie Giżycko korzysta z centralnego ogrzewania, a 31,37% z gazu sieciowego (według danych GUS na dzień 31.12.2020 r.).

3.6.1. Sieć elektroenergetyczna oraz telekomunikacyjna

Aktualny stan krajowych sieci przesyłowych opisany jest w „Planie Rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2010-2025” (zwany dalej „Planem Rozwoju PSE”) opracowanym przez spółkę Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.

Rysunek 6 Plan sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć

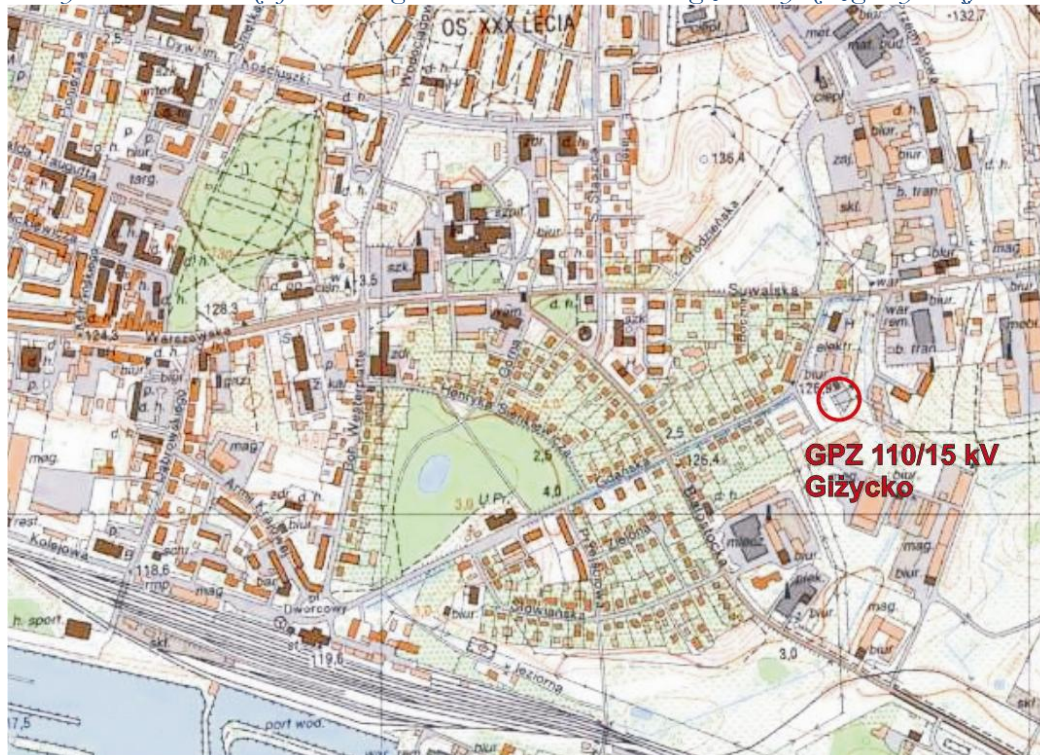

Źródło: <http://www.pse.pl>

Źródła zasilania w energię elektryczną

Gmina Giżycko zaopatrywana jest w energię elektryczną za pomocą GPZ-u Giżycko 110/15 kV, zlokalizowanego na terenie miasta Giżycko. Zasilanie w energię elektryczną gminy Giżycko następuje za pomocą torów głównych linii średniego napięcia wychodzących ze stacji GPZ 110/15 kV, zapewniając odpowiednią jakość dostaw mocy i energii elektrycznej odbiorcom komunalno-bytowym, a także grupie odbiorców przemysłowych i usługowych.

Rysunek 7 Lokalizacja Głównego Punktu Zasilania w energię elektryczną gminy Giżycko

Źródło: Opracowanie Gminy Giżycko

Stacja transformatorowa GPZ Giżycko 110/15 kV, wyposażona jest w dwa transformatory najwyższych napięć o mocy: TR1 – 16 MVA, TR2 – 16 MVA.

Układ pracy rozdzielni 110 kV – 3 pola liniowe, 1 pole sprzęgła, 2 pola transformatorowe.

Stan techniczny rozdzielni 110 kV – dostateczny.

Przez teren gminy Giżycko przebiegają linie wysokiego napięcia 110 kV następujących relacji: Kętrzyn - Giżycko, Giżycko - Wydminy, Giżycko – Węgorzewo.

Ogółem długość ich na terenie gminy wynosi 28,33 km. Linie te przewidziane są do adaptacji. Stan techniczny elektroenergetycznych trzech linii wysokiego napięcia 110 kV jest dobry. Parametry techniczne przebiegających linii wysokich napięć 110 kV przez teren gminy Giżycko.

Sieć telekomunikacyjna

Sieć Internet - z uwagi na brak szerokopasmowego łącza/światłowodowego mieszkańcy wsi Gajewo mogą korzystać z Internetu poprzez:

- Internet stacjonarny - standardowe okablowanie
- Internet mobilny - LTE i 5G
- Internet radiowy
- Internet satelitarny.

Istnieje szeroki wybór dostawców oferujących usługi w tym zakresie, umożliwiając podłączenie do Internetu w miejscowości Gajewo.

3.6.2. Gospodarka odpadami

Za gospodarkę odpadami odpowiedzialny we wsi Gajewo jest Mazurski Związek Międzygminny - Gospodarka Odpadami, który został powołany na podstawie ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. Związek wpisany jest do rejestru związków międzygminnych pod nr 267 z datą 12 października 2004r., który prowadzony jest przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Podstawą działalności Związku jest statut ogłoszony w obwieszczeniu Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w dniu 25 października 2005r. z późniejszymi zmianami. Statut oraz jego zmiany dostępne są w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Zrzesza 12 mazurskich samorządów: Gminę **Banie Mazurskie**, **Gminę Budry**, **Gminę Giżycko**, **Miasto Giżycko**, **Gminę Kruklanki**, **Gminę Miłki**, **Gminę Orzysz**, **Gminę Pozezdrze**, **Miasto i Gminę Ryn**, **Gminę Srokowo**, **Miasto i Gminę Węgorzewo** oraz **Gminę Wydminy**. Obszar działania Mazurskiego Związku obejmuje powierzchnię 2 582 km² i zamieszkuje go około 98 tys. osób.

Samorzady, zrzeszone w Mazurskim Związku, podjęły wspólny wysiłek na rzecz: edukacji ekologicznej społeczeństwa, realizacji kompleksowego regionalnego programu gospodarki odpadami, zamknięcia i rekultywacji starych składowisk odpadów oraz wybudowania nowoczesnego zakładu unieszkodliwiania odpadów. Podstawą działalności Mazurskiego Związku Międzygminnego - Gospodarka Odpadami jest statut Związku.

W celu realizacji zadań publicznych w dziedzinie gospodarki odpadami polegających na przetwarzaniu odpadów komunalnych, Mazurski Związek Międzygminny - Gospodarka Odpadami powołał w dniu 7 grudnia 2009 r. spółkę pod nazwą: Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Spytkowo Sp. z o.o. której wyłącznymi właścicielami są gminy wchodzące w skład Związku.

Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Spytkowo Sp. z o.o. pełni funkcje PSZOK- u czyli Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Do PSZOK mieszkańcy i właściciele nieruchomości z terenu Mazurskiego Związku Międzygminnego - Gospodarka Odpadami mogą bezpłatnie oddać następujące selektywnie zebrane odpady komunalne:

- papier,
- szkło,
- metale, tworzywa sztuczne i odpady wielomateriałowe,
- odpady komunalne ulegające biodegradacji ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów,
- odpady zielone,

- chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe (np. wersalki, szafy, fotele, itp.),
- zużyte opony (z samochodów osobowych, motorowerów, motocykli, rowerów, wózków),
- odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne w ilości 1 Mg od nieruchomości w ciągu roku, za którą została uiszczona opłata, po uprzednim wyrażeniu zgody przez MZM-GO.
- papa odpadowa,
- przeterminowane leki.

Odpady typu: materiał zawierający azbest oraz odpady przywiezione przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą są przyjmowane odpłatnie.

3.6.3. Komunikacja drogowa

Przez Wieś Gajewo przechodzi droga krajowa m.in. ulicami Węgorzewską oraz Obwodową.

DK 63 droga krajowa nr 63 (granica (Rosja) - Rudziszki - Perły - Klimki - Maćki - Węgorzewo - Kolonia Rybacka - Ogonki - Pozezdrze - Spytkowo - Giżycko - Bystry - Grajwo - Kap - Ruda - Staświny - Miłki - Wyszowate - Konopki Wielkie - Sumki - Grądy Podmiejskie - Orzysz - Gaudynki - Kociołek Szlachecki - Szczechy Wielkie - Jeglin - Maldanin - Pisz - Niedźwiedzie - Jeże - Wincenta - Czerwone - Kolno - Borkowo - Korzeniste - Zalesie - Mały Płock - Rogienice Wielkie - Kisielnica - Budy Czarnockie - Marianowo - Piątница Poduchowna - Łomża - Zasin - Podgórze - Wygoda - Zbieżnica - Nagórki-Jabłoń - Zambrów - Długobórz Pierwszy - Długobórz Drugi - Osowiec - Grochy-Pogorzele - Chmiele-Pogorzele - Przeździecko-Mroczyki - Oldaki-Polonia - Zareby-Warchoły - Zareby-Bołedy - Czyżew-Sutki - Czyżew - Brulino-Piwki - Szulborze-Kozy - Godlewo Wielkie - Godlewo-Mierniki - Strękowo - Nur - Przewóz Nurski - Ceranów - Lebiezie - Sterdyń - Zembrów - Kurowice - Sabnie - Suchodół Szlachecki - Kupientyn - Sokółów Podlaski - Wojewódki Górne - Bielany-Wąsy - Bielany-Żylaki - Kowiesy - Podnieśno - Suchożebry - Wola Suchożebrska - Chodów - Strzała - Siedlce - Ujrzanów - Białki - Mościbrody - Wiśniew - Gostchorz - Biardy - Golaszyn - Łuków - Kłębów - Stok - Ulan-Majorat - Ulan-Duży - Ulan-Mały - Radzyń Podlaski - Stasinów - Rudno - Wygoda - Wisznice - Małgorzacin - Aleksandrów - Omszana - Sławatycze-Kolonia - Sławatycze - granica (Białoruś))

Poniżej znajduje się lista takich dróg w promieniu 10 km wraz z ich typem i kompletnym przebiegiem (spisem miejscowości, przez które przechodzi dana trasa).

DK 59 droga krajowa nr 59 (Giżycko - Wilkasy - Wilkaski - Szczybały Giżyckie - Skop - Tros - Bachorze - Canki - Ryn - Wejdyki - Sądry - Mierzejewo - Zalec - Pelkowo - Muntowo - Wola Muntowska - Mrągowo - Piecki - Nawiady - Mojtyny - Stare Kielbonki - Spychowo - Wysoki Grąd - Kokoszki - Rozogi)

DW 592 droga wojewódzka nr 592 (Bartoszyce - Wawrzyny - Kinkajmy - Wardomy - Maszewy - Łąbędnik Mały - Łąbędnik - Kowalewo Małe - Łankiejmy - Wandajny - Kraskowo - Grabno - Banaszki - Gałwuny - Gnatowo - Kętrzyn - Karolewo - Kwiedzina - Pożarki - Martiany - Sterławki Wielkie - Sterławki Małe - Kalinowo - Wrony - Piękna Góra - Giżycko)

DW 643 droga wojewódzka nr 643 (Wilkasy - Strzelce - Bogaczewo - Kozin - Prażmowo - Szymonka - Olszewo)

DW 655 droga wojewódzka nr 655 (Kap - Upałty - Siedliska - Sucholaski - Wydminy - Mazuchówka - Pietrasze - Dunajek - Doliwy - Duly - Olecko - Wieliczki - Niedźwiedzkie - Sobole - Cimochoy - Lipówka - Raczki - Bakaniuk - Poddubówek - Suwałki - Prudziszki - Jeleniewo - Gulbieniszki - Sidory - Rutka-Tartak)

DW 656 droga wojewódzka nr 656 (Staświny - Lipowy Dwór - Czyprki - Malinka - Pamry - Ranty - Hejbuty - Zelki - Berkowo - Grabnik - Woszczele - Chrzanowo - Siedliska - Elk).

Źródło: www.polskawliczbach.pl

3.7. Inwestycje w sołectwie Gajewo

3.7.1. Zrealizowane projekty

Od wielu lat gmina Giżycko realizuje inwestycje współfinansowane z funduszy zewnętrznych, między innymi z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze środków własnych. Dzięki temu życie mieszkańców wsi Gajewo ulega stałej poprawie.

Zrealizowano inwestycje z zakresu poprawy stanu dróg, w tym jakości bezpiecznego funkcjonowania pieszych, gospodarki wodno-kanalizacyjnej, a także poprawę poczucia bezpieczeństwa mieszkańców poprzez wymianę oświetlenia. Zrealizowano także inwestycje, które przyczyniły się do ochrony środowiska – inwestycje w energooszczędne oświetlenie typu LED.

Tabela 8 Inwestycje na terenie sołectwa Gajewo w latach 2015-2021

Inwestycje drogowe:				
Lp.	Tytuł	Wartość	Rok wykonania	Uwagi
1	Przebudowa ul. Zachodniej	803 199,47	2016	Dofinansowanie PROW
2	Utworzenie nawierzchni drogi wewnętrznej stanowiącej dojazd do cmentarza Komunalnego	26 814,00	2016	Środki własne Gminy Giżycko
2.	Przebudowa ul. Dworska	1 710 278,96	2017	Dofinansowanie
3.	Przebudowa ul. Dębowa	1 860 318,74	2018	Dofinansowanie
4.	Przebudowa al. Lipowa	1 167 968,02	2019	Dofinansowanie
5.	Przebudowa ul. Leśna	1 664 909,30	2020	Dofinansowanie
6.	Budowa zjazdów publicznych przy ul Świderskiej w Gajewie	42 100,00	2018	Środki własne Gminy Giżycko
7.	Zjazd ul. Suwalska Gajewo	17 700,00	2019	Środki własne Gminy Giżycko
8.	Wykonanie barierek drogowych na odcinku w km 0+427 – 0+480,00 drogi gminnej w miejscowości Gajewo ul. Leśna	9 987,60	2020	Środki własne Gminy Giżycko
Razem:		7 303 276,09 zł		

Sieci wodno-kanalizacyjne				
Lp.	Tytuł	Wartość	Rok wykonania	Uwagi
1	w miejscowości Gajewo etap II (dz. o nr geod. 218/1, 218/39, 218/2, 218/7, 218/12, 218/34, 218/35, 218/57)	388 503,50	2015	Dofinansowanie PROW
2	Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w miejscowości Gajewo ul. Jałowcowa i Grabowa (dz. o nr geod. 57/3, 57/4, 63)	175 186,90	2015	Dofinansowanie PROW
3	Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w miejscowości Gajewo (dz. o nr geod. 82/6, 82/8, 82/14, 83)	85 031,77	2015	Dofinansowanie PROW
4.	Remont odwodnienia drogi gminnej na targowicy	11 070,00	2016	Środki własne Gminy Giżycko
5.	Budowa odwodnienia ulicy Jałowcovej w Gajewie	29 400,00	2019	Środki własne Gminy Giżycko
6.	Budowa sieci wod.-kan. ul. Akacyjowa	752 061,06	2019	Środki własne (GZK Sp. z o.o.)
7.	Budowa sieci wod.-kan. ul. Poleska i Grzybowa	814 087,10	2020	Środki własne (GZK Sp. z o.o.)
Razem		2 255 340,33 zł		

Oświetlenie:				
Lp.	Tytuł	Wartość	Rok wykonania	Uwagi
1	Gajewo ul. Dębowa, Orzechowa dz.nr 178/4, 179/3, 181/13	388 503,50	2015	Środki własne Gminy Giżycko
2	Gajewo ul. Szlachecka dz. nr153/28, 153/25, 153/29, 153/22, 153/13	175 186,90	2015	Środki własne Gminy Giżycko
3	Gajewo ul. Lipowa (przejścia dla pieszych-obwodowa)	85 031,77	2015	Środki własne Gminy Giżycko
4	Gajewo ul. Dębowa I Etap	62 115,00	2017	Środki własne Gminy Giżycko
5	Gajewo, ul. Kasztanowa	46 740,00	2019	Środki własne Gminy Giżycko
6	Gajewo, ul. Leśna	22 000,00	2020	Środki własne Gminy Giżycko
Razem		185 344,00 zł		

Inne:				
Lp.	Tytuł	Wartość	Rok wykonania	Uwagi
1.	Utworzenie ciągu pieszo rowerowego wzdłuż al. Lipowej	216 524,90	2017	Dofinansowanie
2.	Utworzenie miejsca rekreacji i wypoczynku- siłownia zewnętrzna	5 498,10	2016	Środki własne Gminy Giżycko
3.	Mała architektura	1 180,80	2016	Środki własne Gminy Giżycko
4.	Dostawa i montaż elementów placu zabaw i małej architektury	934,80	2017	Środki własne Gminy Giżycko
5.	Ul. Pomidorowa w Gajewie niwelacja terenu	14 883,00	2017	Środki własne Gminy Giżycko
6.	Wycinka drzew przy ul. Dworskiej w Gajewie	10 147,50	2017	Środki własne Gminy Giżycko
7.	Budowa chodnika Gajewo ul. Spacerowa	18 942,00	2017	Środki własne Gminy Giżycko
8.	Usunięcie kolizji linii PGE z drogą ul. Świderska	24 600,00	2019	Środki własne Gminy Giżycko
9.	Gajewo Szlachecka Spacerowa- utwardzenie terenu	9 300,00	2019	Środki własne Gminy Giżycko
10.	Plany zagospodarowania przestrzennego	88 000,00	2017-2021	Środki własne Gminy Giżycko
11.	Projekty drogowe zlecone do wykonania w 2021 r.	101 189	2021	Środki własne Gminy Giżycko
12.	Projekt budowlany budowy świetlicy wiejskiej z przedszkolem w m. Gajewo	38 499,00	2021	Środki własne Gminy Giżycko

Razem:	529 699,10 zł
---------------	----------------------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Giżycko

Gmina realizując rozwój poszczególnych sołectw ze środków własnych oraz pozyskanych dotacji przeznaczyła na inwestycje w miejscowości Gajewo w latach 2015-2021 **kwotę 10 273 659,52 zł**. Należy podkreślić, że przy relatywnie niewielkim budżecie gminy są to znaczące środki.

3.7.2. Planowane inwestycje

W sierpniu 2020r. Rada Gminy uchwaliła plan (Uchwała XXV/259/2020 z dnia 27.08.2020r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Gajewo po zachodniej stronie ul. Węgorzewskiej, gmina Giżycko*), który w połączeniu z obowiązującym Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego (Uchwała XXXVIII/385/06 z dnia 27.06.2006r.) dopuszcza budowę hipermarketu. Aktualnie proceduje się plan (od 15.10.2021r. wyłożony do publicznego wglądu), który dopuszcza budowę świetlicy.

Podpisano umowę na wykonanie projektu budowlanego budowy świetlicy wiejskiej z przedszkolem w miejscowości Gajewo za kwotę 38 499,00 zł brutto. Gmina oczekuje na możliwość współfinansowania inwestycji w nowej edycji programu transgranicznego INTERREG.

Finansowanie ewentualnych planowanych inwestycji będzie możliwe m.in. dzięki wykorzystaniu środków EFRR (UE + budżetu państwa) w ramach RPO WiM, PROW lub projektów transgranicznych przy wsparciu budżetu gminy.

PLANOWANE INWESTYCJE WE WSI GAJEWO

Planowane inwestycje roczne Gminy Giżycko:

- 1) Budowa rozdzielczej sieci wodociągowej i kanalizacji w ul. Cyprysowej w m. Gajewo – planowany budżet 480 000,00 zł
- 2) Przebudowa skrzyżowania drogi powiatowej nr 1732N (ul. Świderska) z drogą gminną (ul. Poleska) w Gajewie wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego – dokumentacja projektowa – planowany budżet 34 809,00 zł
- 3) Projekt drogi gminnej w m. Gajewo ul. Akacyjowa oraz część ul. Poziomkowej (łącznik Świderska-Jalowcowa) – planowany budżet 59 000,00 zł

Planowane inwestycje w ramach funduszu sołectkiego

- 1) Budowa chodnika w m. Gajewo ul Żółta – planowany budżet 21 723,00 zł
- 2) Budowa chodnika w m. Gajewo ul Szlachecka, cd. – planowany budżet 10 000,00 zł

Planowane na terenie sołectwa Gajewo inwestycje są zgodne z dokumentem strategicznym gminy pt. „Strategia Rozwoju Gminy Giżycko na lata 2015-2022”. W systemowej syntetycznej formie wyznacza on kierunki rozwoju dla poszczególnych obszarów gminy, wskazując działania konieczne do podjęcia dla realizacji wyznaczonych celów.

Poniżej wymienione zostały wybrane działania ze Strategii Rozwoju Gminy Giżycko na lata 2015-2022, które wykazują zgodność z opisem planowanych działań dla sołectwa Gajewo.

Budowa świetlicy wiejskiej z przedszkolem są spójne m.in. z następującymi celami operacyjnymi i działaniami Planu operacyjnego zawartego w Strategii Rozwoju Gminy:

Obszar tematyczny: PRZESTRZEŃ I INFRASTRUKTURA

Cel strategiczny 3. Rozbudowa i modernizacja systemu infrastruktury technicznej

Cel operacyjny 3.3. Budowa i modernizacja obiektów użyteczności publicznej

Działania:

- Budowa nowych i poprawa stanu technicznego istniejących budynków użyteczności publicznej, w tym: bibliotek i filii bibliotek, szkół, świetlic, ośrodków kultury, obiektów sportowych, rekreacyjnych itp.
- Dopuszczenie obiektów użyteczności publicznej, w szczególności: świetlic wiejskich, szkół, bibliotek itp.
- Budowa ośrodków upowszechniania kultury, sztuki itp.
- Budowa i rozbudowa miejsc rekreacji i wypoczynku w tym: siłowni zewnętrznych, placów zabaw, amfiteatrów, wiat estradowych itp.

Cel operacyjny 3.1. Ochrona dziedzictwa kulturowego

Działania:

- Działania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego
- Propagowanie i promocja kultury regionu.

Obszar tematyczny: SPOŁECZEŃSTWO

Cel strategiczny 2. Poprawa jakości życia mieszkańców – inwestowanie w kapitał ludzki.

Cel operacyjny 2.4. Wspieranie aktywności mieszkańców

Działania:

- Wspieranie zaangażowania mieszkańców w organizację wydarzeń lokalnych oraz wydarzeń integrujących lokalną społeczność
- Działania na rzecz aktywizacji społeczeństwa
- Promowanie tradycji i historii lokalnej w oparciu o dziedzictwo kulturowe gminy
- Aktywizacja współpracy z organizacjami pozarządowymi
- Wspieranie tworzenia i rozwoju różnych grup tematycznych

Cel operacyjny 2.1 Podwyższenie jakości usług edukacyjnych i kulturalnych

Działania:

- Organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży

Cel operacyjny 2.2 Przeciwdziałanie patologiom i zjawiskom wykluczenia społecznego

Działania:

- Wspieranie powstawania CAL, kół gospodyń wiejskich itp.
- Promowanie polityki prorodzinnej i prospołecznej

Obszar tematyczny: GOSPODARKA I TURYSTYKA

Cel strategiczny 1. Wzrost gospodarczy gminy w oparciu o wspieranie przedsiębiorczości oraz rozwój turystyki.

Cel operacyjny 1.3. Wspieranie rozwoju turystyki w gminie

Działania:

- Organizacja imprez integrujących mieszkańców oraz przyciągających turystów
- Uzupełnienie oferty turystycznej o imprezy, wydarzenia i atrakcje sportowe
- Wspieranie rozwoju produktów lokalnych

Tworzenie warunków pozwalających na realizację planowanej inwestycji budowy hipermarketu jest także zgodne z celami operacyjnymi zawartymi we wspomnianej Strategii.

Obszar tematyczny: GOSPODARKA I TURYSTYKA

Cel strategiczny 1. Wzrost gospodarczy gminy w oparciu o wspieranie przedsiębiorczości oraz rozwój turystyki.

Cel operacyjny 1.2. Promocja inwestycyjna gminy oraz aktywizacja współpracy regionalnej.

Działania:

- Efektywne działanie administracji samorządowej na rzecz lokalizacji i rozwoju inwestycji, w szczególności opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego

- Przygotowanie terenów pod inwestycje: uzbrojenie działek, scalanie gruntów
- Współpraca regionalna w zakresie promocji terenów inwestycyjnych w gminie, promocja na targach oraz w środkach masowego przekazu

Cel operacyjny 1.1. Poprawa sytuacji na rynku pracy oraz wspieranie lokalnej przedsiębiorczości

Działania:

- Działania promujące tworzenie nowych miejsc pracy
- Aktywizacja zawodowa mieszkańców, szczególnie osób bezrobotnych
- Wsparcie wejścia na rynek pracy osób młodych

Również inwestycje związane z budową i przebudową dróg, skrzyżowań, chodników oraz ciągów pieszo-rowerowych wpisują się w zapisy Strategii Rozwoju Gminy Giżycko na lata 2015-2022. Zostało to zobrazowane w poniższej tabeli.

Obszar tematyczny: PRZESTRZEŃ I INFRASTRUKTURA

Cel strategiczny 3. Rozbudowa i modernizacja systemu infrastruktury technicznej

Cel operacyjny 3.2. Ulepszenie infrastruktury komunikacyjnej

Działania:

- Budowa dróg na terenie gminy i poprawa stanu technicznego istniejących
- Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego
- Usprawnienie komunikacji na terenie gminy
- Budowa i remont chodników
- Budowa i rozbudowa sieci szlaków, ścieżek rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych, m.in. z wykorzystaniem nieczynnych torowisk kolejowych, dróg gminnych itp.

Obszar tematyczny: SPOŁECZEŃSTWO

Cel strategiczny 2. Poprawa jakości życia mieszkańców – inwestowanie w kapitał ludzki.

Cel operacyjny 2.3. Wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy

Działania:

- Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
- Oświetlenie i monitoring ciągów komunikacyjnych oraz przestrzeni publicznych.

Żaś planowane inwestycje obejmujące budowę sieci wodociągowej i kanalizacji są zgodne z następującymi celami ze Strategii Rozwoju Gminy:

Obszar tematyczny: PRZESTRZEŃ I INFRASTRUKTURA

Cel strategiczny 3. Rozbudowa i modernizacja systemu infrastruktury technicznej

Cel operacyjny 3.5. Budowa i rozbudowa inwestycji związanych z ochroną obszarów wokół Wielkich Jezior Mazurskich (sieć wodociągowa i kanalizacyjna)

Działania:

- Budowa, przebudowa nowych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, przydomowych oczyszczalni ścieków
- Ograniczenie zanieczyszczeń
- Zachowanie bioróżnorodności ekologicznej.

Wybór, na co przeznaczone zostaną środki finansowe, uwarunkowany jest potrzebami mieszkańców. Najważniejszym zadaniem jednostek samorządowych jest uwzględnienie najistotniejszych oraz najpilniejszych potrzeb mieszkańców gminy.

4. WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO

Na potrzeby szerokiej diagnostyki przy budowie Strategii Rozwoju Sołectwa Gajewo, w dniu 13.10.2021 roku w siedzibie Gminy Giżycko odbyły się konsultacje z mieszkańcami sołectwa w formule interaktywnego warsztatu. Uczestnikom spotkania przekazano informacje na temat przygotowywanego dokumentu, a następnie przeprowadzono badanie o nazwie „**Pomiar jakości życia na poziomie lokalnym we wsi Gajewo**”, którego wyniki zaprezentowano w niniejszym rozdziale. W drugiej części spotkania odbyła się moderowana dyskusja, podczas której mieszkańcy mierzyli się z tworzeniem tablicy atutów i słabości Gajewa. Wskazali również inwestycje priorytetowe i „inwestycje marzeń”. Analiza informacji pozwoliła na uzyskanie materiału, który posiada walor pełnej wiedzy do przeprowadzenia analizy SWOT.

ZESTAWIENIE I PODSUMOWANIE WYNIKÓW ANKIET

Badanie odbyło się w formie ankiety papierowej na grupie reprezentatywnej, która uczestniczyła w spotkaniu w siedzibie Gminy Giżycko. Ankieta dotyczyła oceny jakości życia w sołectwie Gajewo. W **części pierwszej** kwestionariusza ankiety dotyczącej oceny aspektów poszczególnych usług publicznych dla sołectwa Gajewa, ankietowani odpowiadali na 25 pytań zamkniętych oceniając aspekty pogrupowane w następujące obszary tematyczne:

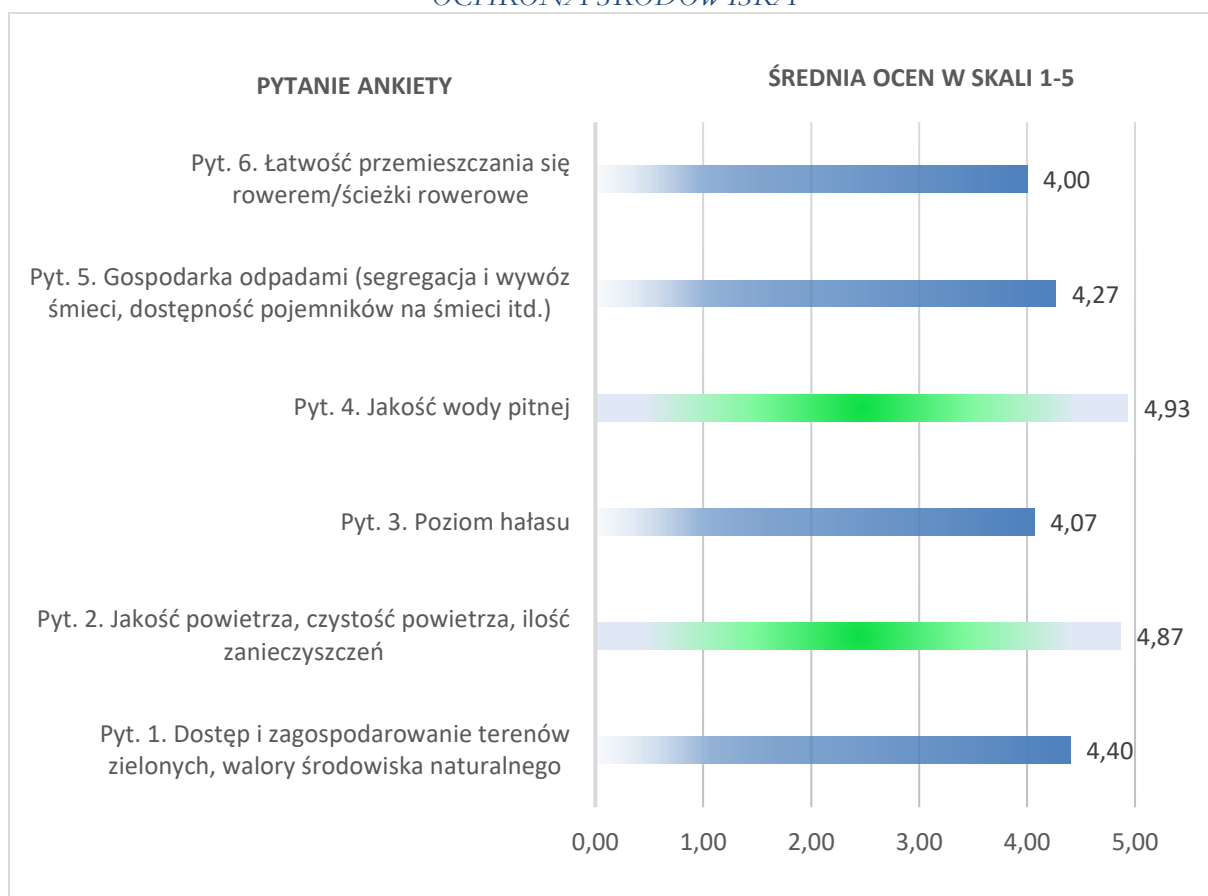
- 1) Walory naturalne, ochrona środowiska
- 2) Infrastruktura
- 3) Bezpieczeństwo, integracja społeczna
- 4) Aspekt instytucjonalny.

Tak szeroki zakres pytań pozwolił na rozbudowaną diagnostykę newralgicznych obszarów życia mieszkańców wsi Gajewo.

Wyniki wszystkich ankiet wskazują, iż **ogólna średnia ocen dla wszystkich pytań wyniosła około 4,15**, co świadczy o wysokiej ocenie jakości życia mieszkańców wsi Gajewo. Wyniki ankiet dla poszczególnych obszarów zostały przedstawione niżej. Na wykresach kolorem zielonym zaznaczono osiągnięte wartości najwyższe, czerwonym – najniższe.

Mieszkańcy ocenili **walory naturalne obszaru, ochronę środowiska** średnią oceną 4,42, co wskazuje, że miejsce zamieszkania jest wyjątkowo przyjazne i spełnia oczekiwania. Zaprezentowane niżej wyniki jasno pokazują, iż spośród różnych aspektów życia w miejscowości Gajewo w ramach tego obszaru ankietowani najwyżej ocenili jakość wody pitnej (Pytanie 4, średnia ocena równa 4,93) i jakość powietrza, czystość powietrza, ilość zanieczyszczeń (Pytanie 2, średnia ocena równa 4,87).

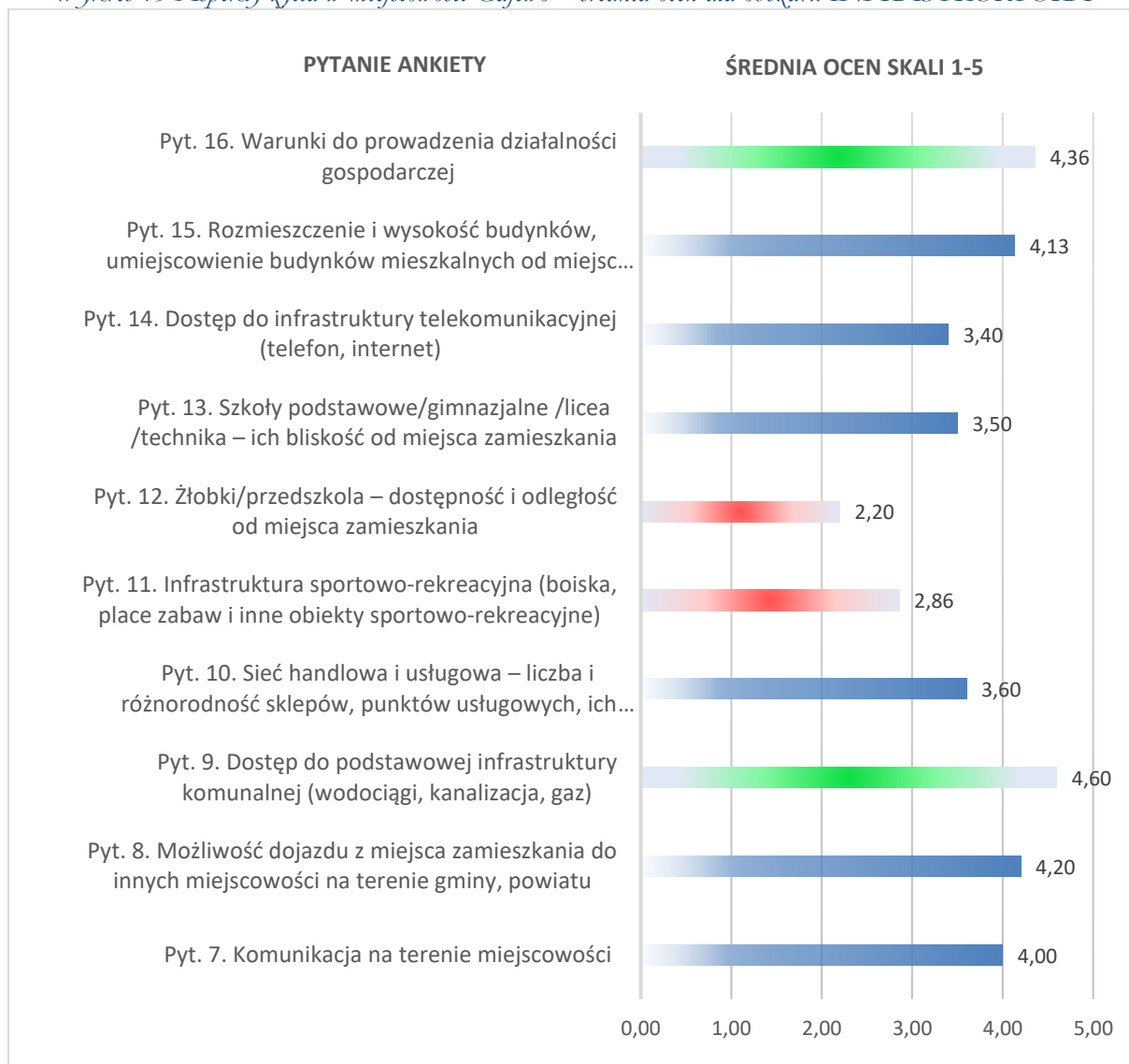
Wykres 14 Aspekty życia w miejscowości Gajewo – średnia ocen dla obszaru **WALORY NATURALNE, OCHRONA ŚRODOWISKA**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych ankiet

Na wykresie poniżej przedstawiono wyniki ankiet dla obszaru **Infrastruktura**. Pod względem średniej wszystkich ocen respondentów obszar ten otrzymał średnią 3,68 – czyli został oceniony najniżej ze wszystkich ocenianych obszarów. Na taką ocenę składają się udzielone odpowiedzi prezentowane poniżej – pytanie 7 - 16.

Wykres 15 Aspekty życia w miejscowości Gajewo – średnia ocen dla obszaru INFRASTRUKTURA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych ankiet

Wśród najwyższych ocen dla tego obszaru i jednych z najwyższych dla całego badania (7 miejsc) znalazł się dostęp do podstawowej infrastruktury komunalnej (wodociągi, kanalizacja, gaz) (Pytanie 9, średnia ocena równa 4,60). Wyniki te wskazują na wysoce pozytywną ocenę ze strony ankietowanych tego aspektu życia.

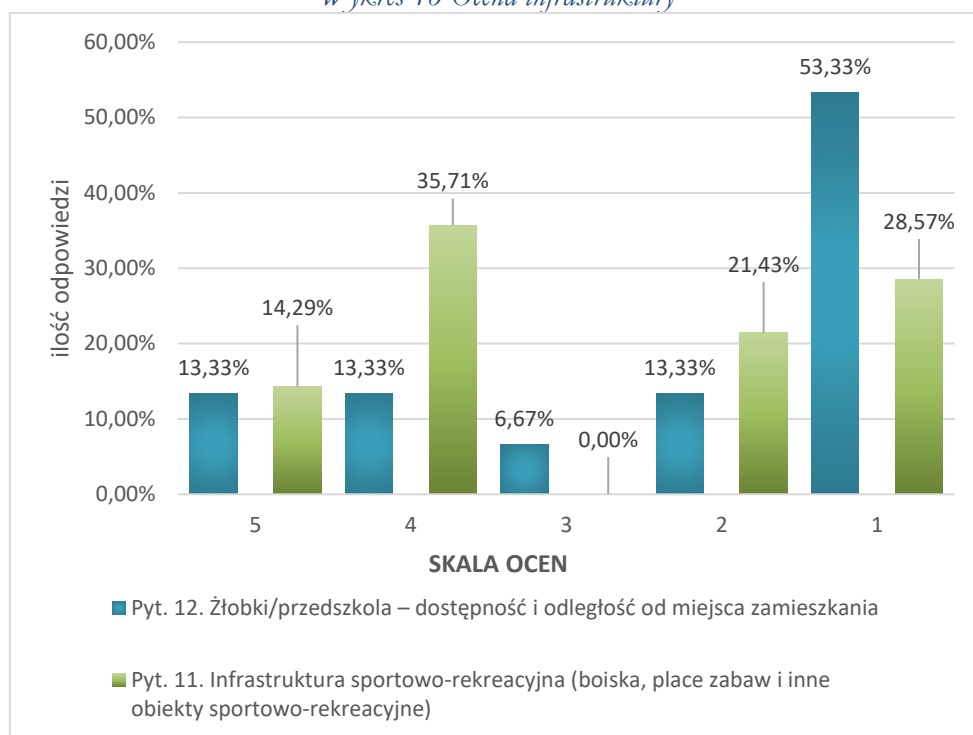
Stosunkowo wysoko w obszarze infrastruktury mieszkańcy ocenili także warunki do prowadzenia działalności gospodarczej (pytanie 16) – średnia z ocen 4,36).

W obszarze infrastruktury w miejscowości Gajewo aspektami życia, w których mieszkańcy uważają, iż wymagają one ulepszenia, są dostępność i odległość od miejsca zamieszkania żłobków/przedszkoli oraz infrastruktura sportowo-rekreacyjna (boiska, place zabaw i inne obiekty sportowo-rekreacyjne), których dotyczyły odpowiednio pytania 12 i 11.

Średnie ocen dla tych dwóch aspektów wynosiły odpowiednio jedynie 2,20 i 2,86 i znacznie odbiegały wartościowo od średniej dla wszystkich pytań (4,13). Zdaniem mieszkańców są to najbardziej uciążliwe aspekty życia w Gajewie i poprzez taką ocenę wskazują, iż są to najbardziej pożądane inwestycje.

Odpowiedzi dla tych pytań były zróżnicowane. Aż 53% mieszkańców nisko oceniło zaplecze dotyczące opieki nad dziećmi (żłobki i przedszkola). Infrastrukturze sportowo-rekreacyjnej niską ocenę przyznało blisko 29% mieszkańców Gajewa.

Wykres 16 Ocena infrastruktury

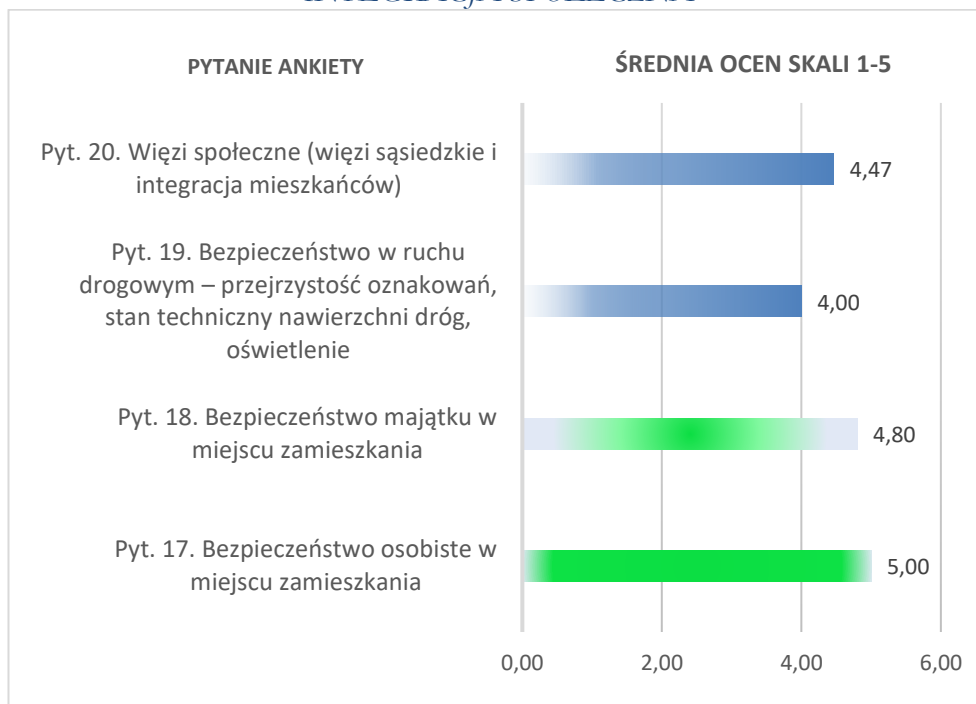

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych ankiet

Reasumując: wskazane wyniki podkreślają silną potrzebę stworzenia lub ułatwienia dostępu do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz żłobków i przedszkoli na terenie sołectwa Gajewo i/lub gminy Giżycko.

Obszar **bezpieczeństwa** zgodnie z wynikami zaprezentowanymi poniżej, został przez mieszkańców oceniony najwyżej ze wszystkich obszarów – uzyskał wysoką średnią 4,57. W jego ramach ankietowani są najbardziej zadowoleni z bezpieczeństwa osobistego (Pytanie 17) i bezpieczeństwa majątku (Pytanie 18) w miejscu zamieszkania. Pytania uzyskały średnią ocen równą odpowiednio 5 i 4,80. **Aż 100% osób ankietowanych** przyznało najwyższą ocenę dla bezpieczeństwa osobistego. Mieszkańcy wskazywali aspekt bezpieczeństwa w kontekście dobrych relacji sąsiedzkich niewielkiej społeczności wsi, w której istnieje rozpoznawalność osób.

Wykres 17 Aspekty życia w miejscowości Gajewo – średnia ocen dla obszaru BEZPIECZEŃSTWO, INTEGRACJA SPOŁECZNA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych ankiet

Wyraźnie powyżej oceny średniej (a mianowicie powyżej oceny 4) plasują się także odpowiedzi mieszkańców dotyczące takiego aspektu, jak: **więzy społeczne (więzy sąsiedzkie i integracja mieszkańców) (Pytanie 20, średnia ocena 4,47)**. Pokazuje to, iż więzy społeczne znalazły się wśród najwyższych średnich ocen mieszkańców, co jest charakterystyczne dla mniejszych miejscowości. Aż 93% ankietowanych mieszkańców przyznało tej odpowiedzi ocenę co najmniej dobrą (4), a 67% z wszystkich badanych przyznało ocenę najwyższą (5).

Badając aspekt zadowolenia mieszkańców w **obszarze instytucjonalnym** (komunikacja i usługi świadczone przez gminę) znakomita większość mieszkańców oceniła, iż ich poziom satysfakcji jest bardzo wysoki. Na wykresie poniżej można zaobserwować, że biorąc pod uwagę średnią ocen ankietowani mieszkańcy najwyżej ocenili następujące:

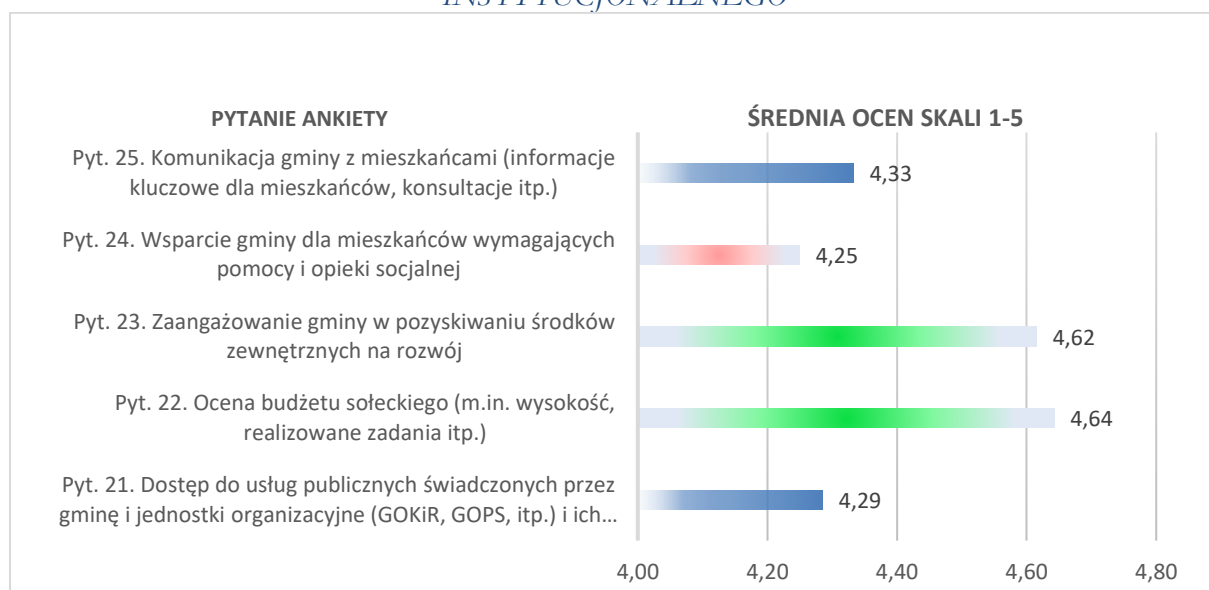
- Ocena budżetu sołeckiego (m.in. wysokość, realizowane zadania itp.) (Pytanie 22, średnia ocena równa 4,64),
- Zaangażowanie gminy w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na rozwój (Pytanie 23, średnia ocena równa 4,62).

Wyraźnie powyżej oceny średniej plasują się odpowiedzi mieszkańców dotyczące takich aspektów, jak: komunikacja gminy z mieszkańcami (informacje kluczowe dla mieszkańców, konsultacje itp.)

(Pyt. 25, średnia ocena 4,33), dostęp do usług publicznych świadczonych przez gminę i jednostki organizacyjne (GOKiR, GOPS, itp.) i ich jakość („przyjazny urząd”, e-usługi, zaangażowanie pracowników itp.) (Pyt. 21, średnia ocena 4,29).

Nieco niżej, ale także wysoko, zostało ocenione wsparcie gminy dla mieszkańców wymagających pomocy i opieki socjalnej (Pytanie 24, średnia ocena 4,25). Poniżej prezentujemy wyniki przeprowadzonego badania.

Wykres 18 Aspekty życia w miejscowości Gajewo – średnia ocen dla OBSZARU INSTYTUCJONALNEGO

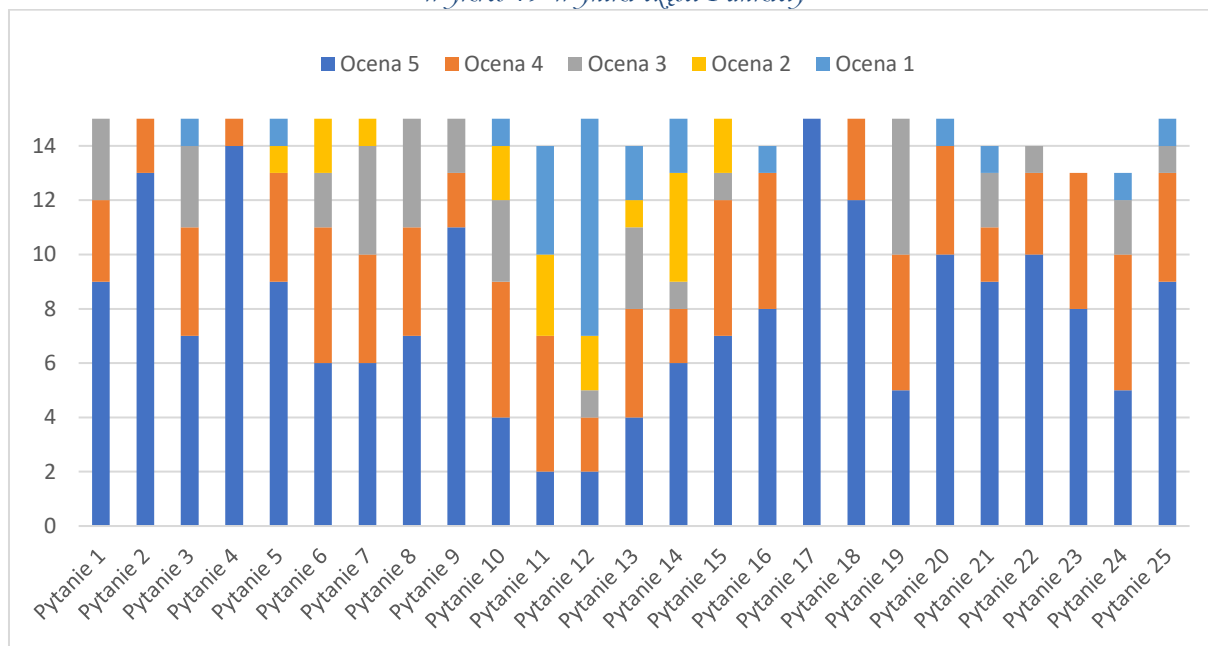

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych ankiet

Wnioski dotyczące obszaru instytucjonalnego można sformułować w następującej formie: zdecydowana większość mieszkańców wysoko ocenia jakość zarządzania gminą z uwagi na znakomite wypełnianie zadania jednostki samorządu terytorialnego, dbając o właściwą komunikację z mieszkańcami, ułatwiając załatwianie spraw (e-urząd) w urzędzie oraz jednostkach organizacyjnych urzędu. Gmina jest postrzegana przez mieszkańców jako dobry gospodarz, który skutecznie pozyskuje zewnętrzne źródła finansowania na rozwój i wprowadza szeroki model współdziałania gminy poprzez budżety sołectkie.

Uzyskane dane z przeprowadzonego badania przedstawiono w innym ujęciu na poniższym wykresie. Pokazuje on zróżnicowanie odpowiedzi mieszkańców w odniesieniu do wszystkich pytań w ramach części pierwszej ankiety.

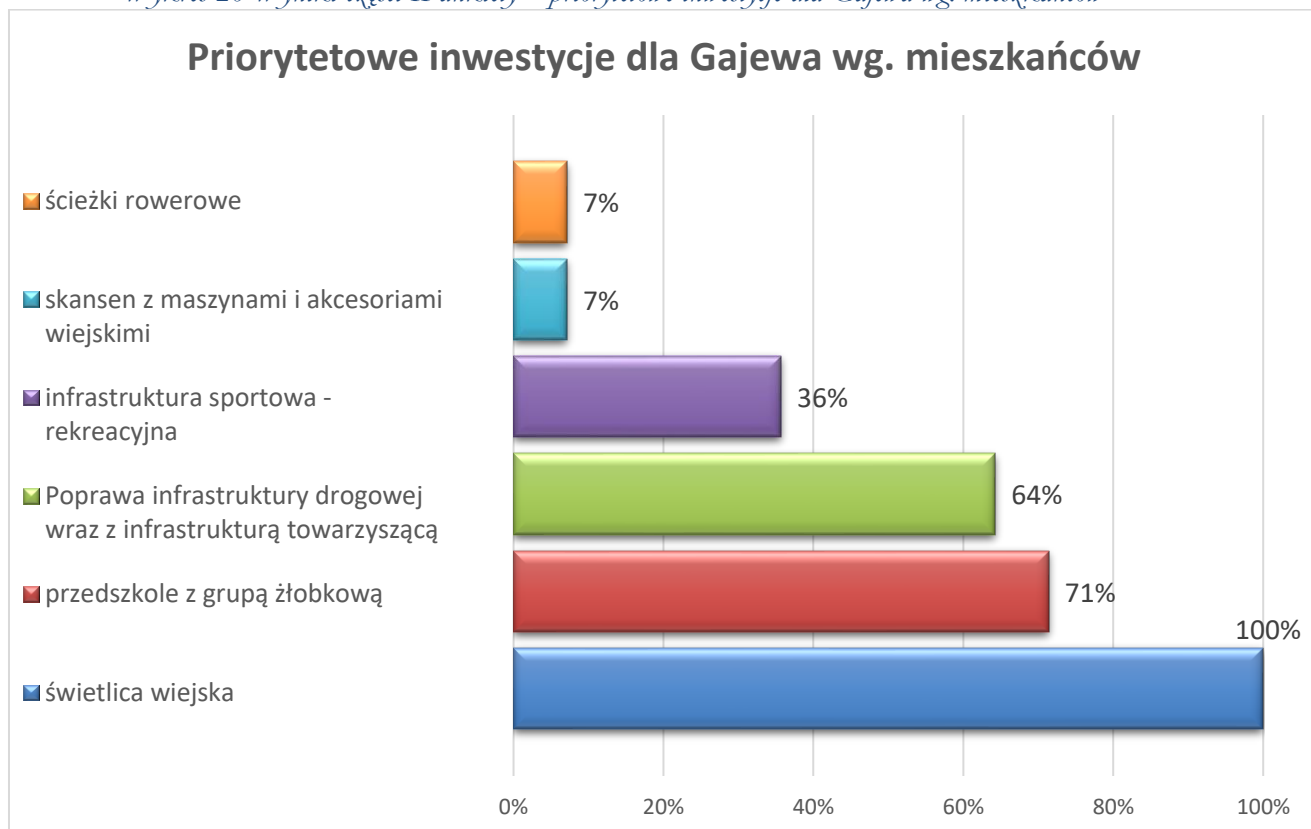
Wykres 19 Wyniki części I ankiety

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych ankiet

Część druga badania ankietowego - pytania otwarte skupiające się na inwestycjach najbardziej potrzebnych dla miejscowości.

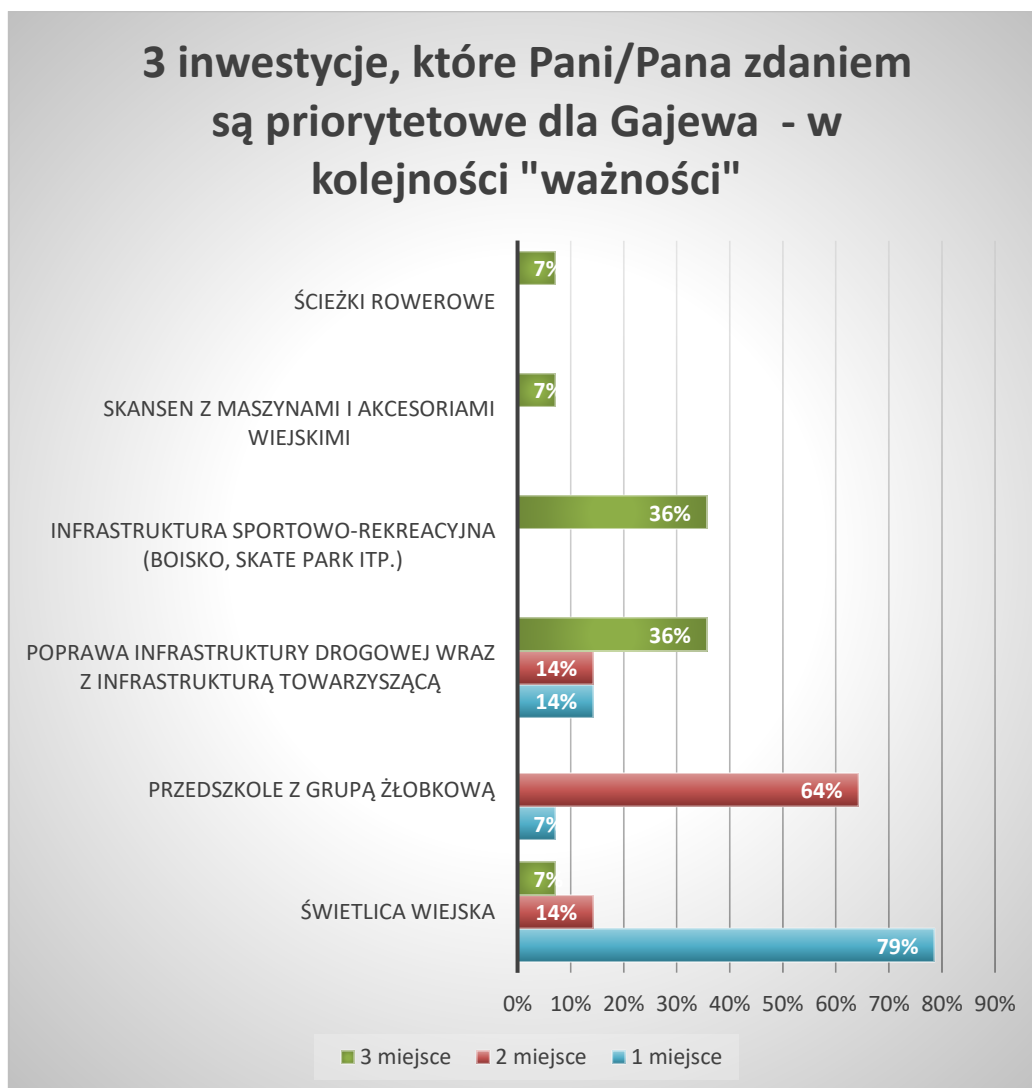
Wykres 20 Wyniki części II ankiety – priorytetowe inwestycje dla Gajewa wg. mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych ankiet

Wszyscy ankietowani uczestnicy, którzy oddali ważne głosy, wskazali we wspomnianym pytaniu otwartym świetlicę wiejską jako jedną z priorytetowych inwestycji dla sołectwa. Odsetek ponad 71% ankietowanych wymieniło przedszkole, z czego 90% wspomniało o przedszkolu z grupą żłobkową. Trzecią najważniejszą inwestycją według wyników badania jest poprawa infrastruktury drogowej w sołectwie (ponad 64% ankietowanych). Odnosząc się do tego aspektu życia w miejscowości mieszkańcy często wspominali potrzebę poprawy jakości dróg ze względu na dzieci umożliwiając im bezpieczne dotarcie do szkoły. Wśród szczegółowych inwestycji w zakresie infrastruktury drogowej wymieniano jako potrzebne inwestycje:

- system dróg na nowych osiedlach
- droga z osiedla od ul. Jałowcowej do Świderskiej
- droga łącząca osiedle "Leśna" ze Świderską
- droga do szkoły: ul. Kalinowa - ul. Świderska wraz z infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, przejścia dla pieszych, spowalniacze).

Ponadto mieszkańcy wskazywali potrzebę następujących inwestycji:

- infrastruktura sportowo-rekreacyjna (boisko, skate park itp.)
- skansen z maszynami i akcesoriami wiejskimi
- ścieżki rowerowe.

Analizę odpowiedzi mieszkańców ze względu na stopień „ważności” poszczególnych inwestycji przedstawiono na wykresie powyżej.

Świetlica wiejska była wskazywana jako najważniejsza inwestycja przez największą grupę ankietowanych (79% osób). Natomiast 57% badanych mieszkańców wskazało przedszkole z grupą żłobkową jako inwestycję na drugim miejscu pod względem wagi. Trzecie miejsce najwięcej osób przyznało inwestycji dotyczącej infrastruktury drogowej.

Wyniki ankiet pokrywają się z opiniami, na temat pilnej potrzeby inwestycji związanych z: świetlicą wiejską, przedszkolem z grupą żłobkową oraz infrastrukturą drogową, które wybrzmiały bardzo silnie również podczas otwartej dyskusji podczas spotkania z mieszkańcami dotyczącego strategii, które odbyło się dnia 13.10.2021 r.

Biorąc pod uwagę drugie z pytań części drugiej ankiety, poniżej przedstawiono listę odpowiedzi badanych mieszkańców na pytanie: „**Jeżeli mogłyby spełnić się marzenia, to „inwestycją marzeń” w Gajewie byłoby**”.

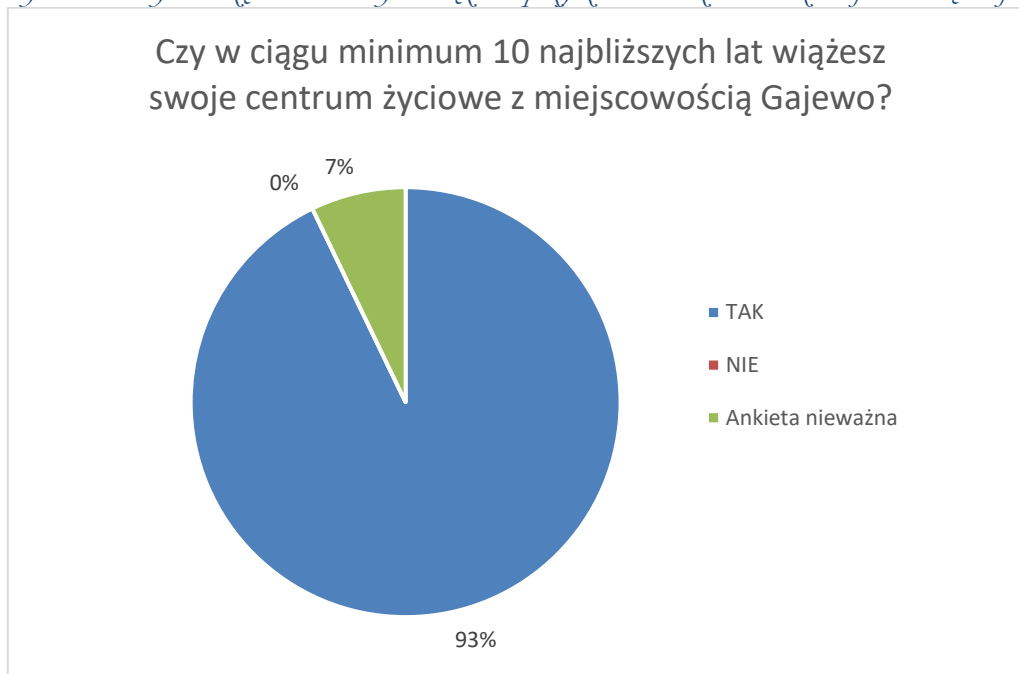
Jeżeli mogłyby spełnić się marzenia, to „inwestycją marzeń” w Gajewie byłoby:

- asfalt na mojej ulicy
- linia produkcyjna naturalnych kosmetyków (odpowiedź wskazana przez 2 osoby)
- kompleks rekreacyjno-restauracyjny w lesie miejskim
- droga i ścieżka rowerowa łącząca rozległe Gajewo
- podłączenie ulicy Świderskiej do instalacji gazowej
- szkoła, ścieżki rowerowe na terenie całego Gajewa
- zadbanie o jednolity wygląd pasów zieleni wzdłuż domostw - drzewa, krzewy, znaki z nazwami ulic
- drogi na nowych osiedlach
- centrum aktywności sportowej w lesie miejskim

Odpowiedź na to pytanie tworzy wizję mikrorozwoju miejscowości w dalszej perspektywie. To dobry początek rozważań nad kolejnymi budżetami sołectw i wnioskami na sesję Rady Gminy Giżycko związanymi z komponowaniem następnych budżetów gminy.

Bardzo istotnym pytaniem było pytanie o osobistą deklarację mieszkańców chęci związania swojego życia ze wsią Gajewo. Na ostatnie pytanie części drugiej ankiety – pytanie zamknięte czy w ciągu minimum 10 najbliższych lat respondenci wiążą swoje centrum życiowe z miejscowością Gajewo – wszystkie osoby, zaznaczyły odpowiedź „TAK”.

Wykres 21 Wyniki części II ankiety – wiązanie przyszłości mieszkańców z miejscowością Gajewo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych ankiet

Wspomniane wyniki potwierdzają silny związek mieszkańców ze wsią Gajewo i zadowolenie z jakości życia w tym miejscu. Można ująć to bardziej lapidarnie: **Bycie mieszkańcem Gajewa to mój świadomy wybór, którego nie chcę zmieniać.**

5. DIAGNOZA POTENCJAŁÓW I BARIER ROZWOJOWYCH GAJEWA

5.1. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z podstawowych metod analizy strategicznej. Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanej informacji o danym podmiocie na cztery kategorie czynników strategicznych. Zgodnie ze skrótem SWOT (pochodzącym od pierwszych liter angielskich słów) kategorie to: mocne strony (Strengths), słabe strony (Weaknesses), szanse (Opportunities) i zagrożenia (Threats).

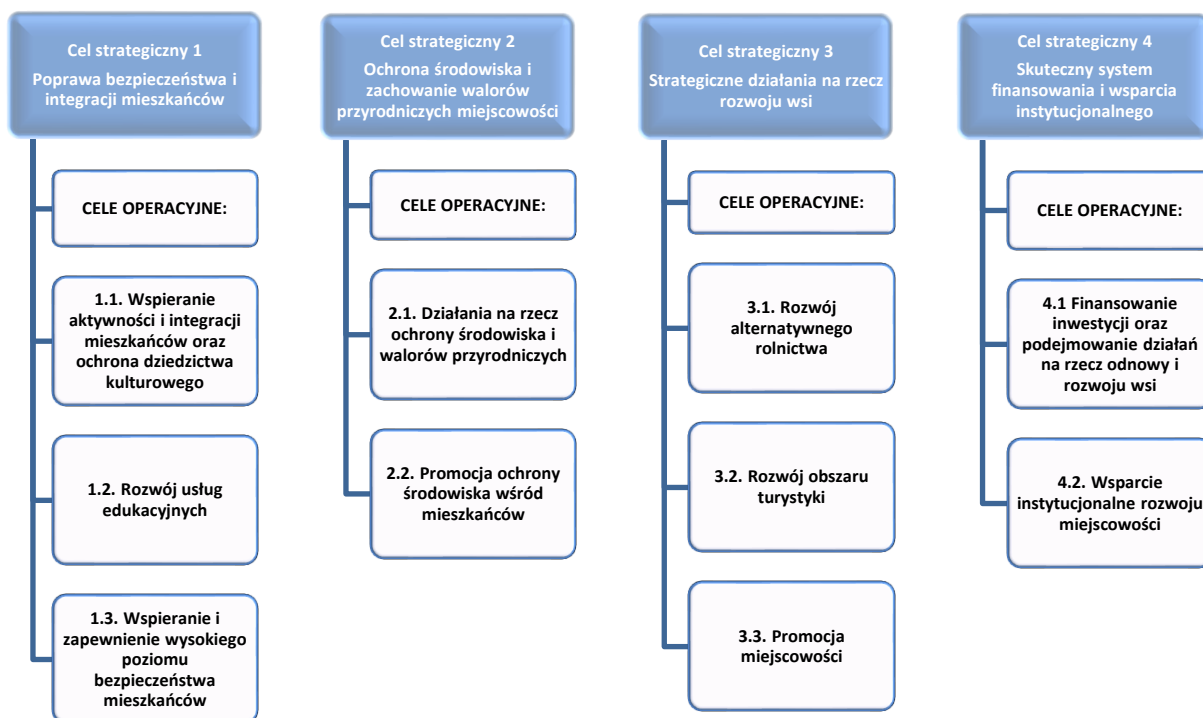
Analiza SWOT została przeprowadzona w celu uporządkowania informacji zebranych w związku z przeprowadzonymi konsultacjami z mieszkańcami i badaniem ankietowym oraz diagnozą społeczno-gospodarczą. Pomaga ona określić charakter miejscowości. Poprzez analizę SWOT przeanalizowano mocne i słabe strony miejscowości Gajewo oraz jej szanse i zagrożenia. Pozwoliło to na określenie obecnej sytuacji oraz przyszłych kierunków rozwoju sołectwa Gajewo. Umożliwiło identyfikację obszarów problemowych, sposobów działania w celu minimalizacji zagrożeń i ograniczeniu słabych stron oraz wykorzystania pojawiających się szans i mocnych stron sołectwa.

Mocne strony (atuty wewnętrzne)	Słabe strony (słabości wewnętrzne)
1. Wysokie walory przyrodniczo – krajobrazowe – Zielone Płuca Polski	1. Brak miejsca integracji mieszkańców (świetlica wiejska)
2. Brak przemysłu degradującego środowisko i akceptacji dla jego rozwoju	2. Ograniczone zaplecze dla prowadzenia działalności rekreacyjno- sportowej i kulturalnej
3. Wysoki potencjał rozwojowy obszaru wiejskiego	3. Brak placówek edukacyjnych i opieki nad dziećmi
4. Bardzo dobrze rozwinięta infrastruktura komunalna	4. Rozwój agroturystyki i turystyki poniżej istniejącego potencjału
5. Budżet sołecki realizujący potrzeby mieszkańców wsi	5. Niewystarczająca aktywność mieszkańców w projektach finansowanych z EFS
6. Dogodne warunki do rozwoju agroturystyki i turystyki	6. Mała liczba inwestorów
7. Dostępność szlaków i atrakcji turystycznych w Gajewie i okolicach	7. Odpływ ludzi młodych z dużym potencjałem wykształcenia i przedsiębiorczości
8. Zaangażowanie mieszkańców w rozwój miejscowości	8. Brak interesujących ofert pracy
9. Aktywność organizacji pozarządowych	

<ul style="list-style-type: none"> 10. Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców 11. Silne więzi społeczne 12. Kultywowanie tradycji i zachowywanie elementów dziedzictwa kulturowego regionu 13. Stały wzrost liczby mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> 9. Słabo rozwinięta sieć handlowa i usługowa
<p>Szanse (pozytywne czynniki zewnętrzne)</p>	<p>Zagrożenia (negatywne czynniki zewnętrzne)</p>
<ul style="list-style-type: none"> 1. Przynależność do Krainy Wielkich Jezior Mazurskich 2. Dużo atrakcji turystycznych w pobliskich miejscowościach 3. Możliwość stworzenia ponadlokalnego brandu /marki 4. Stworzenie przez gminę warunków i miejsc do rozwoju działań kulturalno–edukacyjnych, rekreacyjnych, sportowych 5. Kontynuacja finansowania inwestycji i potencjału społecznego ze środków Unii Europejskiej, budżetu państwa i innych donacji 6. Dalsze efektywne zarządzanie gminą przez władze 7. Uruchomienie gminnych proinwestycyjnych instrumentów wsparcia 8. Wsparcie i dalszy rozwój zmodyfikowanej działalności rolniczej 9. Wzrost popytu na produkty lokalne 10. Wyższy poziom bezpieczeństwa zdrowotnego w czasie pandemii 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Możliwość degradacji środowiska naturalnego 2. Zmiana przynależności administracyjnej do innej JST 3. Pogorszenie kondycji finansowej JST 4. Niska alokacja w programach operacyjnych dedykowanych obszarom wiejskim 5. Brak zainteresowania inwestorów zewnętrznych 6. Polityka państwa 7. Możliwość zmian w legislacji ograniczających prowadzenie działalności rolniczej 8. Źle interpretowana suburbanizacja terenów wiejskich 9. Pauperyzacja i wykluczenie społeczne 10. Negatywne zmiany demograficzne 11. Zmniejszenie atrakcyjności miejsca dla młodego pokolenia 12. Rozwój pandemii COVID-19 13. Zmiany klimatyczne i ekstremalne zjawiska pogodowe.

Zdefiniowanie przez mieszkańców posiadanych mocnych stron miejscowości oraz jej szans na rozwój, a także słabych stron i istniejących lub potencjalnych zagrożeń posłużyły do ustalenia celów strategicznych i operacyjnych dla miejscowości oraz działań potrzebnych do podjęcia. Zostały one przedstawione na diagramie i w tabeli poniżej.

5.2. Cele strategiczne i operacyjne

Rysunek 8 Drzewo celów

Tabela 9 Cele strategiczne, operacyjne, działania

Cel strategiczny 1. Poprawa bezpieczeństwa i integracji mieszkańców
Cel operacyjny 1.1. Wspieranie aktywności i integracji mieszkańców oraz ochrona dziedzictwa kulturowego
<p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Budowa miejsc integracji mieszkańców: świetlica wiejska, miejsca do imprez plenerowych, boisko, skate park – Wspieranie aktywności organizacji pozarządowych – Wspieranie inicjatyw kultywowania tradycji i zachowanie elementów dziedzictwa kulturowego regionu – Działania informacyjno-promocyjne w celu zwiększenia aktywności i udziału mieszkańców w realizowanych projektach, finansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Cel operacyjny 1.2. Rozwój usług edukacyjnych
<p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Budowa placówek edukacyjnych i opieki nad dziećmi (żłobki, kluby dziecięce, przedszkola) – Stworzenie przez gminę warunków i miejsc do rozwoju działań edukacyjnych, rekreacyjnych, sportowych (m.in. boisko, plac zabaw, skate park)

Cel operacyjny 1.3. Wspieranie i zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa mieszkańców

Działania:

- Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez uzupełnienie sieci dróg osiedlowych wraz infrastrukturą towarzyszącą typu przejścia dla pieszych, spowalnicze, chodniki
- Dbanie o prawidłowe oświetlenie ciągów komunikacyjnych oraz przestrzeni publicznych
- Wzmocnienie bezpieczeństwa poprzez prewencję i inwestycje techniczne (jak monitoring), inicjatywy sąsiedzkie
- Wzmacnianie relacji społecznych

Cel strategiczny 2. Ochrona środowiska i zachowanie walorów przyrodniczych miejscowości

Cel operacyjny 2.1. Działania na rzecz ochrony środowiska i walorów przyrodniczych

Działania:

- Ochrona miejsc o walorach przyrodniczo-krajobrazowych
- Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego, poprzez dalszy rozwój infrastruktury komunalnej i edukacji ekologicznej
- Wspólne działania na rzecz przeciwdziałania skutkom zmian klimatu
- Gminny program wsparcia dla mieszkańców przy budowie instalacji zmniejszających emisję

Cel operacyjny 2.2. Promocja ochrony środowiska wśród mieszkańców

Działania:

- Promowanie odnawialnych źródeł energii (OZE)
- Udział w projektach edukacyjnych, ekologicznych

Cel strategiczny 3. Strategiczne działania na rzecz rozwoju wsi

Cel operacyjny 3.1. Rozwój alternatywnego rolnictwa

Działania:

- Wsparcie i promocja rolnictwa ekologicznego
- Produkcja zdrowej żywności
- Produkcja komponentów do ekokosmetyków
- Edukacja i przygotowanie do transformacji tradycyjnego rolnictwa w najbliższej przyszłości
- Zbudowanie infrastruktury umożliwiającej prowadzenie sprzedaży produktów rolnych przez mieszkańców
- Tworzenie nowych miejsc pracy w rolnictwie

Cel operacyjny 3.2. Rozwój obszaru turystyki

Działania:

- Uzupelnienie oferty turystycznej o imprezy, wydarzenia i atrakcje sportowe
- Uzupelnienie infrastruktury szlaków dla potrzeb turystyki pieszej, rowerowej i przyrodniczo-edukacyjnej
- Ścisła współpraca z Lasami Państwowymi w zakresie podniesienia atrakcyjności Lasu Miejskiego
- Zbudowanie oferty turystycznej Gajewa dla mieszkańców Gیزیcka i turystów sezonowych
- Edukacja agroturystyczna – warsztaty dla przyszłych operatorów agroturystycznych
- Zbudowanie systemu informacji turystycznej dla miejscowości

Cel operacyjny 3.3. Promocja miejscowości

Działania:

- Wykreowanie marki/brandu miejscowości
- Rozwój produktów lokalnych
- Utworzenie miejsca dla zbytu i promocji lokalnych produktów typu bazar, rynecek
- Cykliczne eventy promujące miejscowość
- Ścisła współpraca z lokalnymi organizacjami turystycznymi, kulturalnymi i pozarządowymi

Cel strategiczny 4. Skuteczny system finansowania i wsparcia instytucjonalnego

Cel operacyjny 4.1. Finansowanie inwestycji oraz podejmowanie działań na rzecz odnowy i rozwoju wsi

Działania:

- Współfinansowanie inwestycji i potencjału społecznego ze środków zewnętrznych, w tym z programów operacyjnych dedykowanych obszarom wiejskim
- Permanentne wsparcie finansowe inicjatyw lokalnych mieszkańców za pośrednictwem budżetu sołectkiego
- Inicjatywy własna mieszkańców pozyskiwania funduszy – fundraising
- Uruchamianie gminnych proinwestycyjnych instrumentów wsparcia dla przedsiębiorców i system informacji o możliwości pozyskiwania funduszy zewnętrznych

Cel operacyjny 4.2. Wsparcie instytucjonalne rozwoju miejscowości

Działania:

- Współdziałanie mieszkańców i samorządu miejscowości z władzami gminy (konsultacje społeczne, Radni, Sołtys, Rada Sołectka, Rada Seniorów)

Źródło: Opracowanie własne

5.3. Podsumowanie

Podsumowując analizę SWOT zauważyć można kilka prawidłowości. Jakość życia w miejscowości została wysoko oceniona przez mieszkańców Gajewa. Zestawienie wskazuje na przewagę mocnych stron sołectwa nad jego słabymi stronami. Analizowano następujące newralgiczne obszary:

1. Integracja społeczna i bezpieczeństwo
2. Walory naturalne, ochrona środowiska
3. Strategiczne działania na rzecz rozwoju wsi
4. Aspekt instytucjonalny i finansowanie

1. Integracja społeczna i bezpieczeństwo

Ten obszar został bardzo wysoko oceniony przez mieszkańców i jest jednym z czynników wyróżniających miejscowość Gajewo. Istniejące silne więzi społeczne i duże zaangażowanie mieszkańców na rzecz rozwoju miejscowości stanowią jej duże atuty. Podkreślana jest również aktywność organizacji pozarządowych. W Gajewie aktywnie działa Koło Gospodyń Wiejskich, a także istnieją plany rejestracji nowych stowarzyszeń. Mieszkańcy prowadzą działania mające na celu kultywowanie tradycji i zachowywanie elementów dziedzictwa kulturowego regionu, co służy budowaniu tożsamości. Wskazanie niskiej aktywności mieszkańców w partycypacji w projektach finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego skutkuje koniecznością zintensyfikowania działań, które będą zachęcały do udziału w projektach służących nabyciu nowych kompetencji, umiejętności poprzez zwiększenie działań informacyjno-promocyjnych.

Mieszkańcy Gajewa podkreślają poczucie bezpieczeństwa osobistego. Zdecydowanie jest to jedna z mocnych stron miejscowości. Mieszkańcy wskazywali aspekt bezpieczeństwa m.in. w kontekście dobrych relacji sąsiedzkich i osobistych znajomości. Należy dalej wzmacniać działania na rzecz zapewnienia i utrzymania poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. Należą do nich uzupełnianie sieci dróg osiedlowych i infrastruktury komunikacyjnej poprawiającej bezpieczeństwo (takiej jak przejścia dla pieszych, chodniki, spowalniacze), dbanie o prawidłowe oświetlenie dróg i przestrzeni publicznych, inwestycje techniczne związane z prewencją takie jak monitoring, dodatkowe oświetlenie, powołanie np. straży sąsiedzkiej oraz dalsze zacieśnianie więzi społecznych.

Rozwój tego obszaru można realizować także poprzez wzmocnienie jego potencjału i rozbudowę infrastruktury z kluczowym jej elementem – świetlicą wiejską. Wskazano, że najbardziej oczekiwane są przez mieszkańców inwestycje infrastrukturalne związane z zabudową przestrzeni sportowo-rekreacyjnej, edukacyjnej i opieki nad dziećmi. Problemem, który jest do rozwiązania w najbliższej perspektywie jest budowa placówki edukacyjnej i opieki nad dziećmi – żłobek, przedszkole. Władze gminy rozważają budowę obiektu, w którym znajdzie swoją lokalizację szkoła podstawowa.

2. Walory naturalne, ochrona środowiska

Gajewo, co podkreślali mieszkańcy, to miejscowość z dużym potencjałem zasobów naturalnych. Niewątpliwie jej mocną stroną jest atrakcyjne położenie geograficzne na terenie Krainy Wielkich Jezior Mazurskich i tzw. Zielonych Płuc Polski oraz niezmiennione środowisko przyrodnicze. Mocną stroną jest również brak przemysłu degradującego środowisko i akceptacji dla jego rozwoju. Dbalność o rozwój infrastruktury komunalnej - zwodociągowanie 99% i skanalizowanie 80% - chroni ten obszar przed utratą cennych walorów naturalnych. W przyszłości rozwój infrastruktury komunalnej będzie miał charakter uzupełniający oparty na stosowaniu m.in. nowoczesnych technologii energetycznych zmniejszających emisję. Dotyczy to również transportu publicznego, który będzie związany z wykorzystaniem pojazdów z napędem alternatywnym.

Szeroko pojęta ochrona środowiska to również promocja wśród mieszkańców odnawialnych źródeł energii (OZE), udział w projektach edukacyjnych i ekologicznych. Rekomendowany jest dalszy udział gminy w systemowym rozwiązaniu problemu poprzez dedykowane programy wsparcia dla mieszkańców w dofinansowaniu instalacji zmniejszających wysoką emisję.

Ze względu na bardzo dobry poziom rozwoju infrastruktury komunalnej strumień finansowania może być skierowany na polepszenie życia mieszkańców Gajewa, a nie kapitałochłonnych inwestycji podstawowych.

3. Strategiczne działania na rzecz rozwoju wsi

Obszar ten obejmuje rozwój turystyki, agroturystyki, promocję miejscowości oraz rozwój alternatywnego rolnictwa. Walory środowiskowe i liczne atrakcje turystyczne w Gajewie i okolicach przekładają się na wysoki potencjał turystyczny, który powinien być szerzej wykorzystywany. Słabe strony takie jak ograniczone zaplecze dla prowadzenia działalności turystycznej, rekreacyjno-sportowej i kulturalnej mogą stanowić przeszkodę w rozwoju turystyki. Celowymi działaniami, które należy wdrożyć są: promocja miejscowości, inwestycje w budowę nowych szlaków dla potrzeb turystyki pieszej, rowerowej i przyrodniczo-edukacyjnej, miejsc rekreacji, aktywności sportowej (boisko, plac zabaw, skate park, miejsce na imprezy plenerowe). Sposobem na rozwój turystyki jest też zbudowanie kompleksowej oferty turystycznej Gajewa oraz uzupełnienie oferty turystycznej o cykliczne imprezy, wydarzenia i atrakcje sportowe bazując na istniejącym potencjale. Pomocnym narzędziem byłoby również zbudowanie systemu informacji turystycznej dla miejscowości oraz nawiązanie ścisłej współpracy z Lasami Państwowymi w celu podniesienia atrakcyjności rekreacyjnej obszaru Lasu Miejskiego. Mieszkańcy wskazywali na duży niewykorzystany potencjał tego miejsca, w którym nie ma infrastruktury do wypoczynku i rekreacji.

Dużym potencjałem Gajewa jako obszaru wiejskiego jest możliwość rozwoju agroturystyki. Pomocne dla jej rozwoju mogłyby być działania w sferze edukacyjnej w postaci organizacji warsztatów dla przyszłych operatorów agroturystycznych, zwiększające wiedzę oraz zachęcające do podjęcia lub rozwoju tego typu działalności.

Kolejnym działaniem przyczyniającym się do rozwoju wsi i zwiększającym jego atrakcyjność jest aktywna i systemowa promocja, między innymi poprzez wykreowanie własnej marki/brandu. Pozwoli to mieszkańcom silniej utożsamiać się ze swoją miejscowością, a odwiedzającym identyfikować w sposób szczególny wieś Gajewo. Zbuduje to cały system wyobrażeń łączących miejscowość z korzyściami, których ludzie potrzebują oraz wartościami, które dzielą. Działania mogą obejmować stworzenie przemyślanej identyfikacji graficznej, hasło reklamowe (slogan), działania PR-owe, oraz ewentualnie różne formy niestandardowe - specjalne wydarzenia czy content marketing. Unikalnymi cechami, które mogą zwiększyć rozpoznawalność miejscowości, na których można budować strategię są lokalne produkty (rolne, kulinarne, rękodzieło itp.). Należy je rozwijać i promować poprzez utworzenie miejsca dystrybucji i sprzedaży (bazar). W celu wzmocnienia siły promocji rekomenduje się współpracę z lokalnymi organizacjami turystycznymi, kulturalnymi i pozarządowymi, oraz organizację cyklicznych eventów, mogących promować Gajewo i jego unikalne walory. Realizacja nowych zadań będzie wymagała finansowego zaangażowania przez gminę, fundusz sołecki oraz fundraisingowe działania mieszkańców.

Obszar wiejski w dzisiejszej rzeczywistości skłania do rozważań i projektowania rozwoju rolnictwa w ujęciu rolnictwa alternatywnego. Sposobem na rozwój i zwiększenie atrakcyjności sołectwa jest wspieranie rozwoju alternatywnego rolnictwa i podnoszenie świadomości nieodwrotnej transformacji obszaru wiejskiego. Tworząc plany na przyszłość i strategię rozwoju, Gajewo powinno brać pod uwagę aktualne trendy w rolnictwie, jego obecną sytuację, zmiany na rynku oraz zmieniające się uregulowania prawne. Zagrożeniem dla takiej wizji jest możliwość zmian w legislacji ograniczających prowadzenie działalności rolniczej, niska alokacja w programach operacyjnych dedykowanych obszarom wiejskim, a także niezależne od nas zmiany klimatyczne i ekstremalne zjawiska pogodowe. Najbliższa przyszłość związana jest z transformacją tradycyjnego rolnictwa. Działaniami, które należy podjąć w tym zakresie są wsparcie i promocja rolnictwa ekologicznego z produkcją zdrowej niemodyfikowanej żywności. Szansą na rozwój jest obserwowany na rynku wzrost popytu na zdrowe produkty ekologiczne. Trend zdrowego trybu życia, zdrowej żywności jest szansą dla szybkiej i opłacalnej transformacji rolnictwa także w Gajewie.

4. Aspekt instytucjonalny i finansowanie

Sołectwo szansę na rozwój oraz poprawę warunków materialnych upatruje w finansowaniu zewnętrznym pochodzącym ze środków Unii Europejskiej, w tym z programów operacyjnych dedykowanych obszarom wiejskim, budżetu państwa oraz innych donacji. Rozwój miejscowości finansowany jest przez gminę, ale mieszkańcy posiadają niezależny instrument w postaci budżetu sołectkiego, który umożliwia im realizację własnych inicjatyw dla zaspokojenia potrzeb miejscowości.

Ponadto integracja mieszkańców pozwala na pozyskiwanie środków w formie fundraisingu. Mieszkańcy rozważają możliwość finansowania rozwoju miejscowości także w nieszablonowy sposób wykorzystując do tego celu nowoczesne narzędzia jak zbiórki publiczne, sponsoring. Utrwalone dobre relacje mieszkańców z władzami gminy i wizja kontynuacji dobrej dalszej współpracy to dobry prognostyk na rozwój miejscowości. Zdecydowanie większość mieszkańców wysoko ocenia jakość zarządzania gminą. Mieszkańcy postrzegają władze gminy jako dobrego gospodarza, skutecznie pozyskującego zewnętrzne źródła finansowania wprowadzającego model współzarządzania gminą przez mieszkańców miejscowości.

6. EWALUACJA I MONITORING

Niniejsza Strategia Rozwoju Sołectwa Gajewo została przyjęta uchwałą na zebraniu wiejskim.

Aby strategia przyniosła zaplanowane efekty musi być systematycznie poddawana monitoringowi oraz ewaluacji. Systematyczna kontrola umożliwi bowiem wczesne wykrycie ewentualnych nieprawidłowości występujących przy realizacji założonych celów. Dzięki systematycznie przeprowadzanej kontroli możliwe będzie także określenie stopnia wdrożenia strategii.

Efektywna realizacja strategii wymaga więc kontrolowania skuteczności wdrażania przedsięwzięć. Pomiar i kontrola działań strategicznych w miejscowości powinny odpowiadać na pytania: *czy strategia jest rzeczywiście realizowana i czy przynosi zamierzone skutki?* W związku z tym ewaluacja i monitoring muszą dotyczyć oceny przebiegu realizacji strategii oraz oceny uzyskiwanych efektów rozwoju wsi Gajewo.

Ponadto należy mieć na uwadze, że sformułowanej *Strategii Rozwoju Sołectwa Gajewo* nie należy traktować jako zamkniętego dokumentu, który będzie obowiązywał cały czas w niezmienionym kształcie. Warunki społeczne, ekonomiczne oraz polityczne, w których została ukształtowana obecna postać strategii ulegają permanentnym zmianom. Monitoring i ewaluacja umożliwiają zatem bardzo ważną rzecz - traktowanie prac nad *Strategią Rozwoju Sołectwa Gajewo* jako zadania ciągłego. Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych działań w zakresie ich czasu realizacji, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów. Ewaluacja natomiast ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy i w jakim stopniu pozwoliły one na realizację celów Strategii. Ewaluacja zakłada doskonalenie działań podejmowanych w ramach Strategii, informację o efektach wdrażania Strategii oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania związane z jej realizacją, wzrost jakości Strategii, a także pogłębienie odpowiedzialności za wdrażanie Strategii wśród wszystkich zainteresowanych jej funkcjonowaniem i efektami.

Postępy w realizacji Strategii będą na bieżąco monitorowane.

Aby mechanizm kontrolny był w pełni efektywny przyjęto następującą procedurę monitorowania i oceny realizacji określonych w strategii celów:

- ✓ bieżąca analiza stanu realizacji strategii,
- ✓ obserwacja uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, które wpływają na realizację strategii,
- ✓ gromadzenie informacji o pozytywnych lub negatywnych czynnikach, które mogą mieć wpływ na realizację strategii,
- ✓ ustalenie kryteriów oceny stanu realizacji strategii,

- ✓ zabezpieczenie źródeł finansowania,
- ✓ wyznaczenie osób odpowiedzialnych za monitoring wdrażania strategii,
- ✓ aktualizacja strategii (jeśli zachodzi taka potrzeba)

Za monitorowanie strategii odpowiedzialny będzie powołany przez Wójta Gminy Giżycko Zespół ds. monitoringu i ewaluacji strategii, którego głównym zadaniem będzie systematyczny nadzór realizacji założeń niniejszej strategii. Zespół sporządzał będzie co roku raport o postępach w realizacji założeń strategii. Raport zostanie zatwierdzony uchwałą podjętą na zebraniu wiejskim. W skład Zespołu ds. monitoringu i ewaluacji strategii wchodzić będzie:

1. Sołtys wsi Gajewo
2. Przedstawiciel Rady Sołectwa
3. Przedstawiciel Gminy Giżycko
4. Przedstawiciel organizacji pozarządowych
5. Przedstawiciel przedsiębiorców lokalnych.

7. Spis tabel, wykresów, rysunków

Tabela 1 Aktywność osób bezrobotnych	15
Tabela 2 Wskaźnik bezrobocia.....	16
Tabela 3 Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków gminy Giżycko we wsi Gajewo	23
Tabela 4 Stanowiska archeologiczne ujęte w gminnej ewidencji zabytków gminy Giżycko	23
Tabela 5 Stan organizacyjny placówek, dla których Gmina Giżycko jest organem prowadzącym na 30 września 2020 r.	25
Tabela 6 Stan organizacyjny placówek, dla których Gmina Giżycko jest organem prowadzącym na 30 września 2021 r.	25
Tabela 7 Korzystanie z pomocy społecznej.....	29
Tabela 8 Inwestycje na terenie sołectwa Gajewo w latach 2015-2021.....	44
Tabela 9 Cele strategiczne, operacyjne, działania	63
Wykres 1 Charakterystyka powierzchni – m2.....	7
Wykres 2 Struktura wiekowa wsi Gajewo.....	11
Wykres 3 Struktura wieku mieszkańców z podziałem na poszczególne przedziały wiekowe	11
Wykres 4 Struktura wiekowa mieszkańców wsi Gajewo - kobiety.....	12
Wykres 5 Struktura wiekowa mieszkańców wsi Gajewo - mężczyźni	12
Wykres 6 Populacja – wieś Gajewo	13
Wykres 7 Produkcyjne grupy wieku	14
Wykres 8 Wskaźniki obciążenia demograficznego.....	14
Wykres 9 Liczba ludności we wsi Gajewo.....	15
Wykres 10 Łączna liczba wychowanków w roku szkolnym 2020/2021	27
Wykres 11 Podmioty gospodarki narodowej dla Gajewa wpisane do rejestru REGON w latach 2009 - 2020	34
Wykres 12 Liczba mieszkań oddanych do użytku w latach 2008-2020	37
Wykres 13 Mieszkania w Gminie Giżycko wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne – wodociąg	38
Wykres 14 Aspekty życia w miejscowości Gajewo – średnia ocen dla obszaru WALORY NATURALNE, OCHRONA ŚRODOWISKA.....	52
Wykres 15 Aspekty życia w miejscowości Gajewo – średnia ocen dla obszaru INFRASTRUKTURA.....	53
Wykres 16 Ocena infrastruktury	54
Wykres 17 Aspekty życia w miejscowości Gajewo – średnia ocen dla obszaru BEZPIECZEŃSTWO, INTEGRACJA SPOŁECZNA	55
Wykres 18 Aspekty życia w miejscowości Gajewo – średnia ocen dla OBSZARU INSTYTUCJONALNEGO.....	56
Wykres 19 Wyniki części I ankiety.....	57

Wykres 20 Wyniki części II ankiety – priorytetowe inwestycje dla Gajewa wg. mieszkańców.....	57
Wykres 22 Wyniki części II ankiety – wiązanie przyszłości mieszkańców z miejscowością Gajewo	60
Rysunek 1 Położenie na mapie Polski	5
Rysunek 2 Położenie na mapie województwa warmińsko-mazurskiego.....	6
Rysunek 3 Mapa gmin powiatu giżyckiego.....	6
Rysunek 4 Jezioro Niegocin (od lewej), Kruklin, Kisajno i Tajty na terenie Gminy Giżycko.....	18
Rysunek 5 Lokalizacja pomników przyrody.....	24
Rysunek 6 Plan sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć.....	39
Rysunek 7 Lokalizacja Głównego Punktu Zasilania w energię elektryczną gminy Giżycko.....	40
Rysunek 8 Drzewo celów.....	63

7.1. Źródło danych

Strony internetowe:

1. <http://encyklopedia.warmia.mazury.pl/index.php/Gajewo>
2. <http://encyklopedia.warmia.mazury.pl/>
3. <https://pl.wikipedia.org/wiki/>
4. <http://albumpolski.pl/arttykul/Las-miejski/46/231> - Grzegorz Białuński, cytowane na stronie Gminy Giżycko pod adresem: <https://ugg.pl/cms/22092/-gajewo>
5. <https://ugg.pl/cms/22092/-gajewo>
6. Dane z GUS, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Gizycko
7. Interaktywna mapa form ochrony przyrody we wsi Gajewo, www.polskawliczbach.pl
8. Wykaz organizacji pozarządowych, stan na 2021 r., <https://spis.ngo.pl/warmińsko-mazurskie-gizycko-280604>
9. <http://www.pse.pl>

Wykorzystane dokumenty:

1. *Strategia Rozwoju Gminy Giżycko na lata 2015-2022*
2. *Raport o stanie Gminy Giżycko za rok 2020*
3. *Gminny program opieki nad zabytkami gminy Giżycko na lata 2020-2023*
4. *Sprawozdanie z realizacji „Programu Współpracy Gminy Giżycko z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na 2020 rok”*
5. *Zestawienie informacyjne o osobach z bazy Rejestru Mieszkańców, Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2019/2020, Gmina Giżycko*
6. *Opracowania własne przygotowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej*
7. *Przeprowadzone badanie ankietowe.*